

FORRÁS

A programozók lapja

Spirál iratfűzés három lépésben

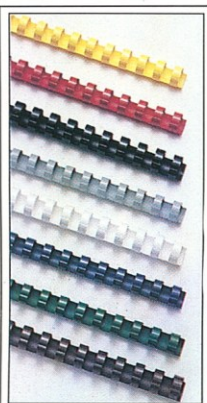
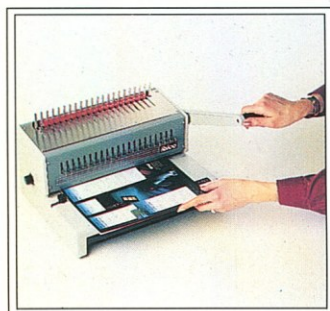

KOMBO
38.000 Ft

*modern
egyszerű
olcsó*

Kombo, a svájci csodagép – az üzleti siker titka

Reklám, piackutatás, árlisták, ajánlatok, kimutatások, tervek – könyv formában – az Ön irodájában.

5 – 410 lap

Ø 6 mm – 51 mm

ibico

Hőköttő – a jó üzletkötő

310-E
Hűtőállvánnyal
16.000 Ft

- ① Iratokat borítókba
- ② Ezeket kötővályúba helyezjük
- ③ 30 másodperc – hangjel – kiemeljük
- ④ Lehűtjük

Maximum lapszám:
200 (80 g/m²)

Feszültség: 220/240 V 30 W

Súly: 2 kg

FORRÁSKÓD

Tartalom

DIO kártyák programozása	2. old.
Borland C++	4. old.
... van saját arca?	9. old.
Pascal	10. old.
Tippek trükkök	14. old.
Assembler iskola	18. old.
Játék és program	20. old.
UNIX	23. old.
Programbörze	24. old.
GIF	26. old.
dBase	28. old.

Előfizetés

Lapunk tervezett ára	298 Ft.-
Ha Ön előfizeti, kedvezményt kap.	
Előfizetési díj fél évre:	1494 Ft.-
Így Önnek egy szám csupán	249 Ft.-
Előfizetési díj egy évre:	2388 Ft.-
Így Önnek egy szám csupán	199 Ft.-
Iskoláknak az előfizetési díj	egy évre:
	1188 Ft.-
Így egy szám csupán	99 Ft.-
Előfizethető a mellékelt csekken,	
vagy átutalási postautalványon a	
TEX Stúdió Kft. 218-98172/541-	
003028-3 számú számlaszámán.	

Társkereső

Ön az első magyarnyelvű, programozóknak szóló magazin próbaszámát tartja a kezében. A Forráskód 1995 januárjától havonta 64 oldalon lemezmelléklettel megjelenő színes lap.

A lapindítás célja: fórumot teremteni mindazoknak akiket nem elégítenek ki a vásárolt programkonzervek hanem saját kezükbe veszik a számítógép irányítását. Segítjük a programnyelvek oktatását, támogatjuk a hazai szoftver fejlesztőket, számukra fórumot, kedvezményes hirdetési lehetőséget biztosítunk. Szervezője, hirdetőtáblája kívánunk lenni a hazai számítógépes amatőr mozgalomnak. Ismertetjük, vizsgáljuk a számítógép használatának lehetőségeit, határait, kapcsolódását a való világgal. Ehhez társakat keresünk!

Keressük:

- az iskola rovatok szerzőit,
- a profikat akiknek már valami sikerült, és hajlandók a tudásukat megosztani velünk,
- a fejlesztő eszközök forgalmazóit, ismertessék portékáikat,
- és mindenkit akinek van egy jó ötlete!

Aki magára ismert hívjon vagy keressen:

Nagy Sándor
Tel: 134-12-73

1085 Budapest
Népszínház u. 31.I.em 4/a

Digitális I/O kártyák programozása

A mai Pc-n zömmel irodai, ügyviteli alkalmazások, játékok futnak, de néhány ma még nem túl elterjedt hardware elemmel kiegészítve a Pc másra is képes. Lapunk ezen hardware elemek programozásáról indít sorozatot. Első két részben a digitális I/O kártyák programozását ismertetjük.

A digitális I/O kártyákat elektromos berendezések be-, és kikapcsolására, be-, vagy kikapcsolt állapot ellenőrzésére, külső eszközök vezérlésére használhatjuk.

Megjelenésüket nézve normál Pc-s bővítő kártyák többnyire 8 bites ISA busszal. A be-, ill. kimeneti jel többnyire TTL szintű, ha nem az, akkor védeni kell a számítógépet az esetleges túláramoktól. Néha a külvilágot kell védeni a számítógéptől, például robbanásveszélyes környezetben. A védelmet opto-csatolás, relés leválasztással oldják meg, terjednek a szilárdtest-relés megoldások. Kis áramok és kevés csatorna esetén a leválasztást ráépítik a kártyára, más esetekben a gépen kívül helyezik el és szalagkábelrel csatlakoztatják a kártyához. Egy kártyán 8-tól 144-ig I/O vonal található /mindig nyolc egészszámú többszöröse/, sokszor egyéb áramkörök /pl. számláló időzítő, analóg érzékelők/ társaságában. Működés és programozás szempontjából kétféle kártyát ismerünk: amelyik megszakítást generál és amelyik nem. A megszakítást nem generáló kártyák programozása nem más, mint egy kártyafüggő portcím írása, olvasása, IN és OUT utasítással. A portcímét a kártyán kapcsolókkal vagy jumperekkel választhatjuk ki.

Szokásos címtartományok /hexa/:

200	- 277
300	- 377
380	- 3AF
3C0	- 3CF
3E0	- 3EF

A portra byte-okat írunk ill. onnan byte-okat olvasunk, így egyszerre nyolc csatornát írunk vagy olvasunk. A byte-okat nekünk kell bitekből összeállítani vagy olvasáskor a byte-ot bitekre bontani. Egyes kártyáknál írás vagy olvasás előtt be kell állítani a szükséges üzemmódot, másoknál nem. Az üzemmód-beállítás egy ún. inicializáló portra küldött inicializáló paraméter írásából áll. Erre vonatkozóan a kártyához kapott leírásból tájékozódhatunk. A megszakítást generáló kártyák lehetőséget biztosítanak eseményvezérelt programok írására, háttérben történő monitorozásra anélkül, hogy a csatornákat folyamatosan le kellene kérdezni. Az egyes csatornákhöz

/vagy csoportokhoz/ prioritási szinteket rendelhetünk, letilthatjuk őket. Több megszakítást kérő csatorna esetén megszakítás-maszkot használhatunk. Ez azt jelenti, hogy pl. nyolc csatorna esetén a maszk byte adott bitjéhez rendelt csatornáról engedélyezett a megszakítás ha a bit nulla, egyébként tiltott.

A generált megszakítás általában IRQ 2 - 7.

Ebben a cikkben a hagyományos digitális inputkártyával történő háttér-monitorozásra mutatunk példát.

A megszakítást generáló kártyák programozására egy konkrét alkalmazási példán keresztül még visszatérünk.

Az ismertetett C nyelvű program használható szerviz célra vagy egyszerűbb feladatok figyelésére.

A program rezidensen bent ül a memóriában és másodpercenként 18-szor megkapja a vezérlést az 1c /hexa/ interrupton keresztül.

Ha kell, inicializáló jelet küld a vezérlő portra, majd olvasza az adott címen levő portokat. A kapott értékeket bitekre bontja majd és egy stringbe írja, végül kiírja a stringet a színes karakteres képernyőre. A program nem vizsgálja saját példányainak létét a memóriában, onnan eltávolítani csak külső programmal, vagy a gép újra indításával lehet. Kiíratásnál nem figyeljük az elektronsugár visszafutását. A közölt listát bárki szabadon módosíthatja, az említett szolgáltatásokkal kiegészítheti, de számolnia kell az erőforrás-igények ugrásszerű növekedésével. A programot lehetőleg COM formátumra fordítsuk. Turbo C 2.0 -val fordítva 8560 byte méretű programot kapunk, ami futáskor kb. 10 Kbyte helyet foglal a memóriából.

Egy példa az alkalmazásra:

Advantech PCL-721 típusú kártyával monitorozunk.

Báziscím	= 200h
Initport	= Báziscím + 6 ,
paraméter	= 0
Csatorna szám	= 32

Parancssor : RSBM 200 4 1 6 0 116 31 PCL - 721

Az eredmény a képernyő tetején jelentkezik. Az inaktív csatornák kék alapon szürke, az aktív csatornák fehér alapon piros színnel jelennek meg.

```

/* Rezidens egysoros bitmonitor */
/*                                     */
/* _____ rsbm.c _____ */

#include <stdio.h>
#include <dos.h>

int hexatoi (char*);
static void interrupt (*oldtimer)(void);
static void interrupt newtimer(void);

char sor[160], bit, cb[5];
int basel,ln,i,j,a,c,num[8],r,o,p,e,h,v =0xb800;

void main(argc,argv)
int argc;
char *argv[ ];
{
if (argc == 1)
{
puts (" REZIDENS EGYSOROS BITMONITOR");
puts (" =====");
puts ("Indítás: \n");
puts ("RSBM [startcím] [portszám] [sor] [initport]
[initparam] [szin1] [szin2] [cimke]\n");
puts ("startcím = első port címe hexadecimálisan ");
puts ("portszám= az egy sorban kijelzett 8 bites portok
száma /max = 8/ ");
puts ("sor = a képernyő hányadik sorában történik a kijelzés");
puts (" initport = az inicializáló port relatív távolsága startcímtől");
puts ("initparam = az inicializáláshoz az initportra írandó paraméter");
puts ("szin1 = inaktív szín ");
puts ("szin2 = aktív szín ");
puts ("cimke = a sorban feliratot helyezhetünk el\n");
puts ("Paramétert elhagyni csak a végéről lehet. ");
puts ("A gép teljesítményétől, a rendelkezésre álló memóriától függően ");
puts ("egyszerre több példányban és különböző paraméterezéssel is futhat.");
puts ("Futásakor 10 Kb. memóriát használ példányonként.");
}

if(argc >= 2)
{
basel = hexatoi(argv[1]);
if (argc >= 3) c = atoi (argv[2]);
else c = 4; if(c>8) c = 8;
if (argc >= 4) ln = atoi (argv[3]);
else ln = 1;
if (argc >= 6) { o = atoi (argv[4]);
p = atoi (argv[5]);}
if (argc >= 8) { e = atoi (argv[6]);
h = atoi (argv[7]);}
else { e =23; h =116;}

for (i = 0 ; i<=80 ;i++)
{ sor [2*i] = ' '; sor [2*i +1] = h;}

```

```

sprintf(cb,"%04X",basel);
for (i = 0 ; i<4; i++) sor[2*i +2] = cb[i];
i = 0;
if (argc >=9) while(argv[8][i])
{ sor [2*i+12] = argv[8][i]; i++;}
for (j = 0 ; j<=(c-1) ;j++)
{
for (i = 8 ; i>0 ;i--)
sor[158 -18*c + 18*j+2*i]=i+'0';
}

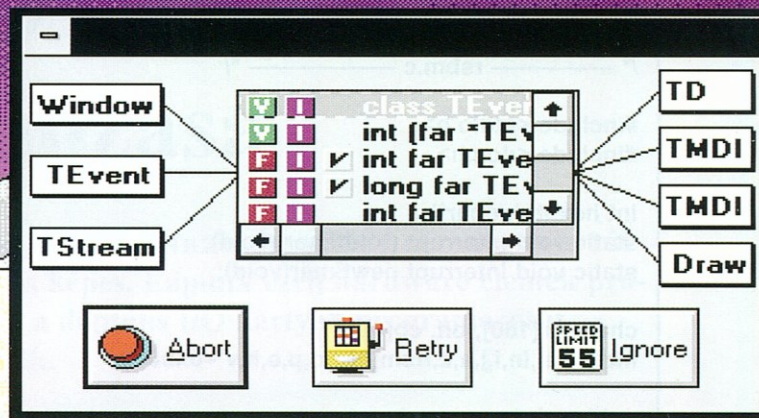
oldtimer = getvect(0x1c);
setvect(0x1c, newtimer);
keep (0,600);
}
}

int hexatoi(char *szoveg )
{
int szam = 0;
int i = 0;
for(i=0; (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9') ||
(szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f') ||
(szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F') ; i++)
{
if (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9')szam = 16*szam
+ szoveg[i] -'0' ;
if (szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f')szam = 16*szam
+ szoveg[i] -'a'+ 10 ;
if (szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F')szam = 16*szam
+ szoveg[i] -'A'+ 10 ;
}
return(szam);
}

static void interrupt newtimer()
{
(*oldtimer)();
if (r == 0)
{
r = 1;
if (o) outportb(basel + o , p);
for (j = 0 ; j<=(c-1) ;j++)
{
num[j] = inportb(basel+j);
num[j] = num[j]<<8;
for (i = 8 ; i>0 ;i--)
{
bit = !((num[j] & 0x8000));
a = ( bit ? e : h);
sor[159 - 18*c + 18*j+2*i]=a;
num[j] = num[j] <<1;
}
for (i = 0 ; i<160; i++)
pokeb(v,(ln-1)*160+i,sor[i]);
}
r = 0;
}
}
}

```

Borland C++

Ebben a cikkben a BORLAND cég legújabb C++ fordítójának telepítésével, használatával kapcsolatos első élményeimet mesélem el.

Valódi nehézbombázó, nagyon nehezen emelkedik fel. A hozzám került 4.02 UPDATE verzió 20 lemezének telepítése után kb. 65 Mbyte nagyságú alkönyvtár jött létre, és a Windows is nehezebb lett, néhány Mbyte-tal. A könyvtárszerkezet egyszerű, átlátható nem csinál olyan rendetlenséget mint az elődje, bár a WINDOWS\BORLAND.TEMP alkönyvtárban benne felejtí a telepítő file-okat.

Első meglepetések: - a telepítő csak Windows alatt indítható
- az integrált környezet csak Windows alatt működik

Barátkozunk! Először ahogyan a prospektus ajánlja Windows alól fejleszték DOS alkalmazást, elindítom a HELLO.IDE projectfile-t. A megváltozott kiterjesztésű bináris projectfile a klasszikus hello.c forrásfile-t fordítja le.

1. LISTA

```
/* HELLO.C -- Hello, world */
#include <stdio.h>
int main()
{
    printf("Hello, world\n");
    return 0;
}
```

Az eredmény: 39 092 Byte méretű hello.exe, ez többet nem fog előfordulni. Ugyan ezen file a rendszer parancssoros BCC.EXE v 4.02 fordítójával 8878 Byte, míg a nagy előd a TCC.EXE v 2.0 - val 6544 Byte méretű futtatható file-t készít. Az előzetes ismerkedés után valami életszagú feladatot nézek. Lefordítom a Quinn Curtis Inc. "Real-Time Graphics & Measurement Control Tools" című rutinkönyvtárát ami 32 forrásnyelvű file-t tartalmaz 505 583 byte terjedelemben, majd ennek felhasználásával egy példaprogramot. A műveletet összehasonlítás végett elvégeztem a fordító előző változataival is, a futás sebességét a példaprogramban lévő

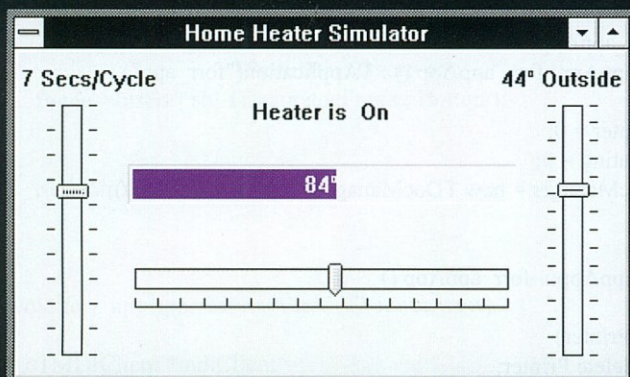
sebességteszt alapján próbálok összemérni. A fordítást 386 DX40 processzorú és 12 msec elérési idejű IDE merevlemezrel felszerelt gépen végeztem, az eredményeket táblázatba foglaltam:

Fordító	:	BCC 4.0	BCC 3.1	TCC 2.0
LIB file mérete /byte/	:	204 288	206 333	208 896
DEMO file mérete /byte/	:	263 060	244 552	253 228
LIB fordítási ideje /sec/	:	111.5	95.1	45,7

A futási sebességet mindhárom esetben közel azonosnak találtam. Összegezve a parancssoros fordító az előző változathoz hasonlóan működik, sebessége kissé elmarad attól. DOS programfejlesztők ne használják az integrált környezetet egy jó editorral néhány BAT file-val sokkal messzebb jutnak.

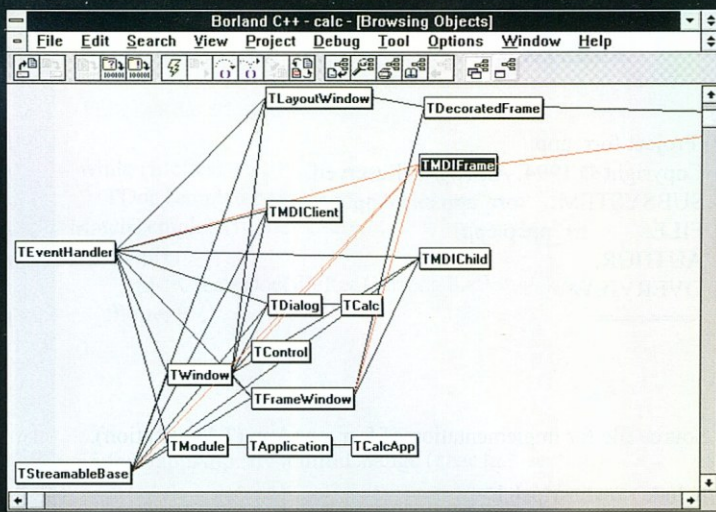
Következő próba a hello.c Windows-os megfelelőjének a hello.ccp-nek a fordítása. Az eredmény hasonló IDE alól fordítva 26 679 byte makefile segítségével 8360 byte az EXE file mérete. Újabb próbálkozás egy egyszerű rajzolóprogram owlpaint.cpp IDE alól fordítva 388 071 byte makefilevel 57 520 bytes futtatható file-t készít. Tanulság: Windows alá se fordítsunk az integrált környezetből. Ezután nézzük a rendszer újdonságát a kódgenerátort. Az AppExpert névre hallgató csoda az IDE alatt menüből érhető el. Segítségével némi egértologatás árán dialógus dobozok kérdéseire válaszolva állíthatunk elő egyszerűbb alkalmazásokat vagy bonyolultabbak vázát, részleteit. Ráadásul mindent forrásban a definíciós és erőforrás file-okkal, makefile-vel együtt. Mindezt rém egyszerűen, bájosan, érthetően. Bár engem a konyhai robotgépre emlékeztet, amivel némi rámolás, szerelés árán megdarálhatom a kávémat, egy a kávédarálónál tízszer nagyobb tízszer drágább masinával ami tízszer annyi energiát fogyaszt, de irigyel érte a szomszéd mert olyan jól néz ki. Első próbálkozásként néhány kattintás után egy üres alkönyvtárban a 2. lista szerinti file-ok jöttek létre:

Fordítás után 794 721 byte méretű több ablakos editort kapunk eszközsávvál, nyomtatás előtti megtekintés lehetőségével, minden divatos jóval. Ami igazán érdekes: hogyan programoz a gép. A 3. listán a főprogramot tartalmazó file-t láthatjuk. Az integrált környezet a már elkészült model vizsgálatához, finomításához nagyon sok és nagyon látványos segítséget nyújt. Leglátványosabbak az osztályok kapcsolatait, hierarchiáját változóikat megjelenítő táblák.

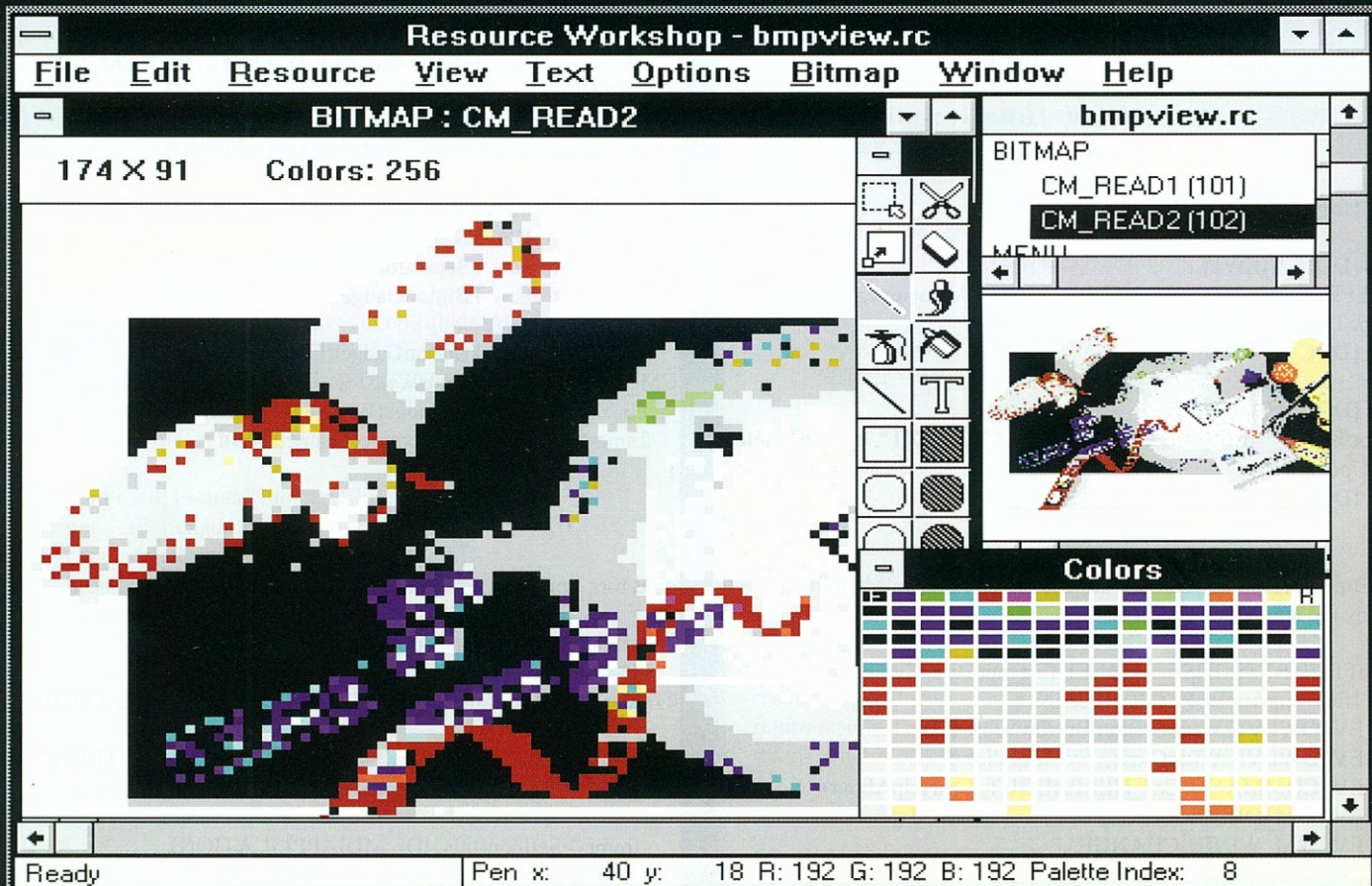
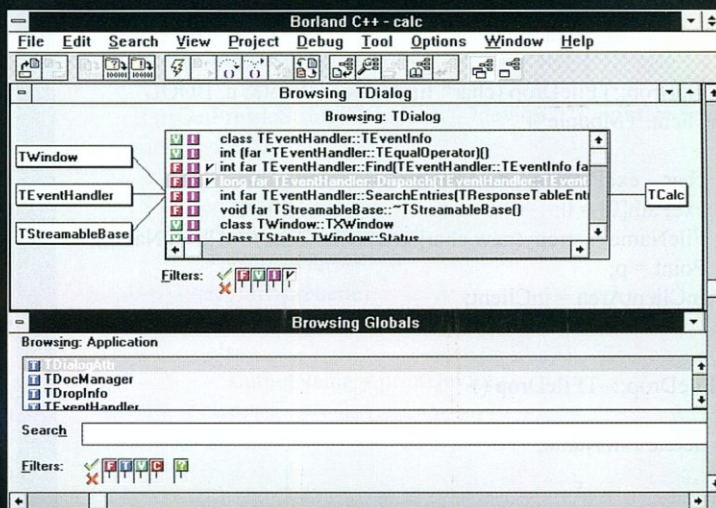

Bővült az Object Windows több új osztály, új kezelőszervek, szebb ablakok. Az erőforrás szerkesztő első látásra nem sokat változott. A kezelés komfortja megmaradt, de nem mindenben kompatibilis az elődjével. A jelenlegi változat menüi dialógus dobozai logikusabbak, kézhez állóbbak. Akinek megvan az előző változat ne dobja el, mert az azzal készült erőforrással szerkesztett EXE file-t az új nem mindig tudja megnyitni. Az új kezelőszervek használatának lehetősége, a szebb megjelenítés, az erőforrások egyértelműbb konfigurálási lehetősége miatt azonban az új használatát javaslom.

Az új erőforrás szerkesztő akár rajzoló programként is megállná a helyét.

Újra tanulhatunk programozni, a grafikus objektumokkal való munka ellentétben a reklámszlogennel nem kezdőknek való. Nagy méretű alkalmazásokat fejleszthetnek vele a profik hatékonyabban, biztonságosabban mint a hagyományos módon.

3. LISTA

```
/* Project forr_app
Copyright © 1994. All Rights Reserved.
SUBSYSTEM: forr_app.exe Application
FILE: fr_ppap.cpp
AUTHOR:
OVERVIEW
=====

Source file for implementation of forr_appApp (TApplication).
*/
#include <owl\owlpch.h>
#pragma hdrstop
#include <dir.h>
#include "fr_ppap.h"
#include "fr_mdic.h"
#include "fr_mdi1.h"
#include "fr_ppad.h"

TFileDrop::TFileDrop (char* fileName, TPoint& p, BOOL
inClient, TModule*)
{
    char exePath[MAXPATH];
    exePath[0] = 0;
    FileName = strepy(new char[strlen(fileName) + 1], fileName);
    Point = p;
    InClientArea = inClient;
}

TFileDrop::~TFileDrop ()
{
    delete FileName;
}

const char *TFileDrop::WhoAmI ()
{
    return FileName;
}

//{{forr_appApp Implementation}}

//{{DOC_VIEW}}
DEFINE_DOC_TEMPLATE_CLASS(TFileDocument, TEditView,
DocType1);
//{{DOC_VIEW_END}}

//{{DOC_MANAGER}}
DocType1 __dvt1("All Files (*.*)", "*.*", 0, "TXT", dtAutoDelete |
dtUpdateDir);
//{{DOC_MANAGER_END}}

//
// Build a response table for all messages/commands handled
// by the application.
//
DEFINE_RESPONSE_TABLE1(forr_appApp, TApplication)
//{{forr_appAppRSP_TBL_BEGIN}}
    EV_OWLVIEW(dnCreate, EvNewView),
    EV_OWLVIEW(dnClose, EvCloseView),
    EV_COMMAND(CM_HELPABOUT, CmHelpAbout),
    EV_WM_DROPFILES,
    EV_WM_WININICHANGE,
```

```
//{{forr_appAppRSP_TBL_END}}
END_RESPONSE_TABLE;

/////////////////////////////////////////////////////////////////
// forr_appApp
// =====
//
//
// forr_appApp
forr_appApp::forr_appApp () : TApplication("forr_app")
{
    Printer = 0;
    Printing = 0;
    DocManager = new TDocManager(dmMDI | dmMenu);
}

forr_appApp::~forr_appApp ()
{
    if (Printer)
        delete Printer;
}

void forr_appApp::SetupSpeedBar (TDecoratedMDIFrame *frame)
{
    TControlBar* cb = new TControlBar(frame);
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_MDIFILENEW,
CM_MDIFILENEW));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_MDIFILEOPEN,
CM_MDIFILEOPEN));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_FILESAVE, CM_FILE-
SAVE));
    cb->Insert(*new TSeparatorGadget(6));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITCUT, CM_EDIT-
CUT));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITCOPY, CM_EDIT-
COPY));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITPASTE, CM_EDIT-
PASTE));
    cb->Insert(*new TSeparatorGadget(6));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITUNDO, CM_EDI-
TUNDO));
    cb->Insert(*new TSeparatorGadget(6));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITFIND,
CM_EDITFIND));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_EDITFINDNEXT,
CM_EDITFINDNEXT));
    cb->Insert(*new TSeparatorGadget(6));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_FILEPRINT,
CM_FILEPRINT));
    cb->Insert(*new TButtonGadget(CM_FILEPRINTPREVIEW,
CM_FILEPRINTPREVIEW));
    cb->SetHintMode(TGadgetWindow::EnterHints);
    frame->Insert(*cb, TDecoratedFrame::Top);
}

void forr_appApp::InitMainWindow ()
{
    mdiClient = new forr_appMDIClient;
    TDecoratedMDIFrame* frame = new
TDecoratedMDIFrame(Name, MDI_MENU, *mdiClient, TRUE);

    nCmdShow = (nCmdShow != SW_SHOWMINNOACTIVE) ?
SW_SHOWNORMAL : nCmdShow;

    frame->SetIcon(this, IDI_MDIAPPLICATION);
```



```

frame->AssignMenu(MDI_MENU);
frame->Attr.AccelTable = MDI_MENU;

SetupSpeedBar(frame);

TStatusBar *sb = new TStatusBar(frame, TGadget::Recessed,
    TStatusBar::CapsLock |
    TStatusBar::NumLock |
    TStatusBar::ScrollLock |
    TStatusBar::Overtime);
frame->Insert(*sb, TDecoratedFrame::Bottom);

SetMainWindow(frame);
}

void forr_appApp::EvNewView (TView& view)
{
    TMDIClient *mdiClient =
    TYPESAFE_DOWNCAST(GetMainWindow()-
>GetClientWindow(), TMDIClient);
    if (mdiClient) {
        forr_appMDIChild* child = new
forr_appMDIChild(*mdiClient, 0, view.GetWindow());

        // Associate ICON w/ this child window.
        child->SetIcon(this, IDI_DOC);

        child->Create();
    }
}

void forr_appApp::EvCloseView (TView&
{
}

void forr_appApp::CmHelpAbout ()
{
    forr_appAboutDlg(MainWindow).Execute();
}

void forr_appApp::InitInstance ()
{
    TApplication::InitInstance();
    GetMainWindow()->DragAcceptFiles(TRUE);
}

void forr_appApp::EvDropFiles (TDropInfo drop)
{
    int totalNumberOfFiles = drop.DragQueryFileCount();

    TFileList* files = new TFileList;

    for (int i = 0; i < totalNumberOfFiles; i++) {
        int fileLength = drop.DragQueryFileNameLen(i) + 1;
        char *fileName = new char[fileLength];
        drop.DragQueryFile(i, fileName, fileLength);
        TPoint point;
        BOOL inClientArea = drop.DragQueryPoint(point);
        files->Add(new TFileDrop(fileName, point, inClientArea,
this));
    }

    AddFiles(files);
    drop.DragFinish();
}

```

```

void forr_appApp::AddFiles (TFileList* files)
{
    TFileListIter fileIter(*files);

    while (fileIter) {
        TDocTemplate* tpl = GetDocManager()-
>MatchTemplate(fileIter.Current()->WhoAmI());
        if (tpl)
            tpl->CreateDoc(fileIter.Current()->WhoAmI());
        fileIter++;
    }
}

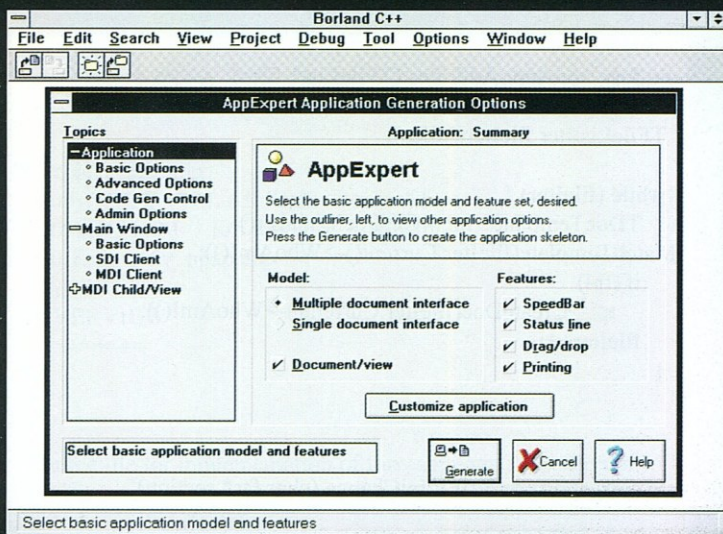
void forr_appApp::EvWinIniChange (char far* section)
{
    if (lstrcmp(section, "windows") == 0) {
        if (Printer) {
            char printDBuffer[255];
            LPSTR printDevice = printDBuffer;
            LPSTR devName = 0;
            LPSTR driverName = 0;
            LPSTR outputName = 0;

            if (::GetProfileString("windows", "device", "", printDevice,
sizeof(printDevice))) {
                devName = printDevice;
                while (*printDevice) {
                    if (*printDevice == ',') {
                        *printDevice++ = 0;
                        if (!driverName)
                            driverName = printDevice;
                        else
                            outputName = printDevice;
                    } else
                        printDevice = AnsiNext(printDevice);
                }

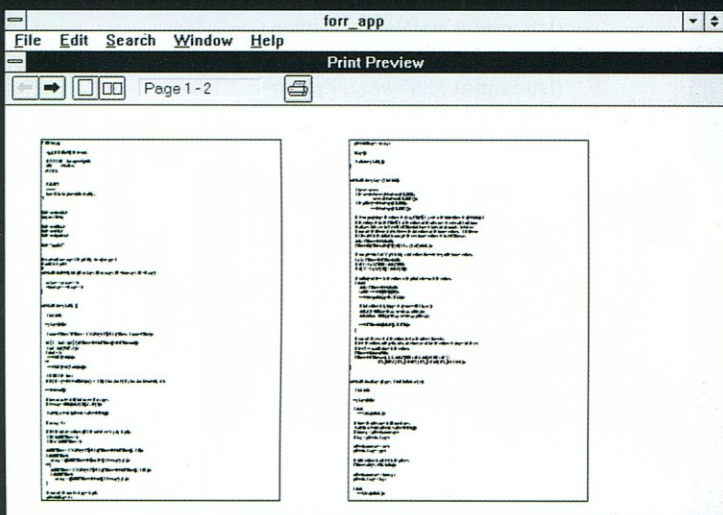
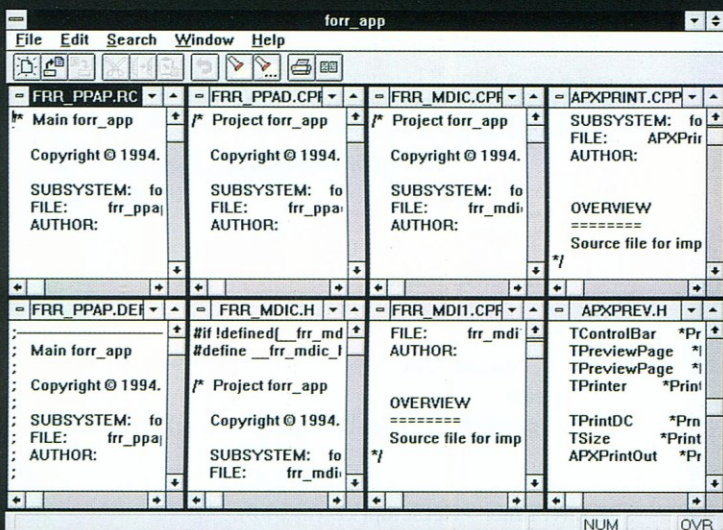
                if ((Printer->GetSetup().Error != 0) ||
                    (lstrcmp(devName, Printer-
>GetSetup().GetDeviceName()) != 0) ||
                    (lstrcmp(driverName, Printer-
>GetSetup().GetDriverName()) != 0) ||
                    (lstrcmp(outputName, Printer-
>GetSetup().GetOutputName()) != 0)) {
                    delete Printer;
                    Printer = new TPrinter;
                }
            } else {
                delete Printer;
                Printer = new TPrinter;
            }
        }
    }
}

int OwlMain (int , char* [])
{
    forr_appApp App;
    int result;
    result = App.Run();
    return result;
}

```


Az igazi újdonság a kódgenerátor ablaka és az általa létrehozott alkalmazás képei.

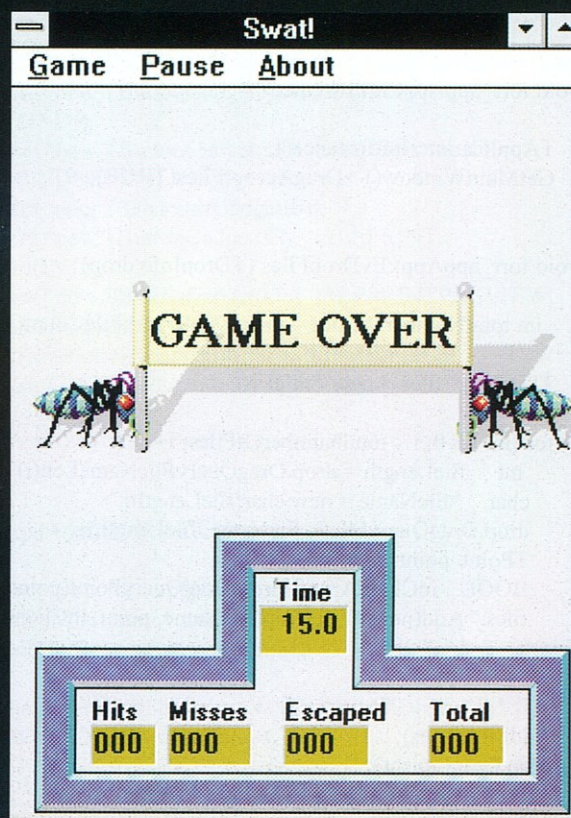

Ahogy az már lenni szokott vizsgálódásaim közben sok hibát is találtam. A DPMI loader nem szereti ha a memóriában rezidens programok csücsülnek. A példaprogramok némelyike nem fordítható. A fordító néha elfelejti visszakapcsolni a processzort, és a linker nem fut le. Ezekről és még más tapasztalatokról a következő számokban olvashatnak bővebben lesz szó. Búcsúzóul az egyik példaprogram képernyője.

Nagy Sándor

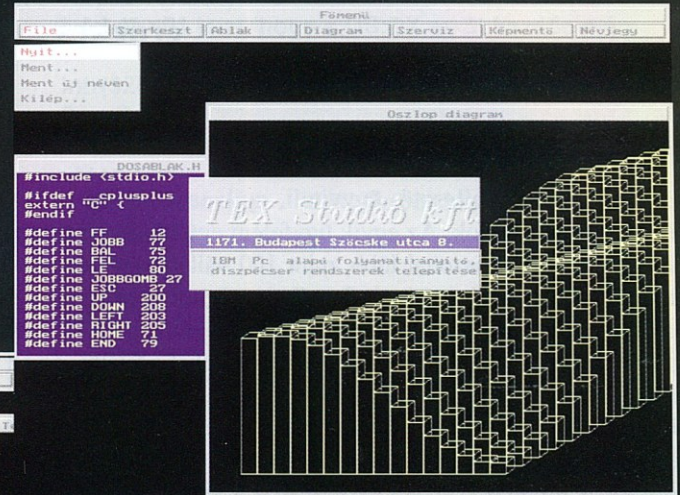
2. LISTA

FORR_APP APX	36351	09-21-94	4:57p
FRR_PPAP RC	17092	09-21-94	4:56p
FRR_PPAP RH	6366	09-21-94	4:57p
FRR_PPAP DEF	517	09-21-94	4:57p
FRR_PPAP CPP	9426	09-21-94	4:57p
FRR_PPAP H	2559	09-21-94	4:56p
APXPREV CPP	9803	09-21-94	4:57p
APXPREV H	1888	09-21-94	4:57p
FRR_PPAD CPP	4972	09-21-94	4:57p
FRR_PPAD H	1500	09-21-94	4:57p
FRR_MDI1 CPP	5159	09-21-94	4:57p
FRR_MDI1 H	1251	09-21-94	4:57p
FRR_MDIC CPP	5057	09-21-94	4:57p
FRR_MDIC H	1407	09-21-94	4:57p
APXPRINT CPP	5621	09-21-94	4:57p
APXPRINT H	1289	09-21-94	4:57p
NEW BMP	358	09-21-94	4:57p
OPEN BMP	358	09-21-94	4:57p
SAVE BMP	358	09-21-94	4:57p
UNDO BMP	358	09-21-94	4:57p
CUT BMP	358	09-21-94	4:57p
COPY BMP	358	09-21-94	4:57p
PASTE BMP	358	09-21-94	4:57p
FIND BMP	358	09-21-94	4:57p
FINDNEXT BMP	358	09-21-94	4:57p
PREVIEW BMP	358	09-21-94	4:57p
PRINT BMP	358	09-21-94	4:57p
PREVIOUS BMP	322	09-21-94	4:57p
NEXT BMP	322	09-21-94	4:57p
PREVIEW1 BMP	322	09-21-94	4:57p
APPLDOCV ICO	1086	09-21-94	4:57p
MDICHILD ICO	1086	09-21-94	4:57p
FORRAS MAK	2547	09-21-94	4:57p
FORRAS IDE	27610	09-21-94	4:57p
FORRAS DSW	528	09-21-94	4:57p

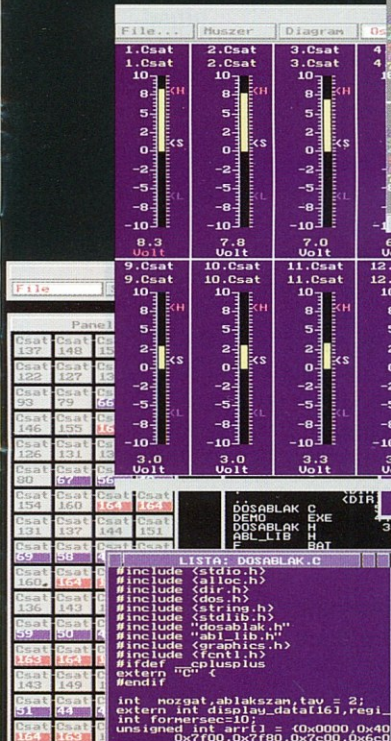

Az ön programjának van saját area?

Ma már nem elég, hogy egy program működik, emberbarát-nak is kell lennie. Ennek érdekében érthető, logikus, esztétikus, könnyen kezelhető felhasználói felülettel kell rendelkeznie. Szinte szabvánnyá váltak az egérrel kezelhető ablakos megjelenítést biztosító grafikus módban futó felületek. Több kész megoldás közül választhat a programozó szinte minden operációs rendszer alatt. Ezek előnye, hogy nem nekünk kell megírni a felület létrehozását, kezelését végző rutinokat, hanem kész függvényeket/rutinokat használhatunk. További előnye ezen felületeknek a felhasználók részére, hogy nem kell minden alkalmazásnál újra tanulni, az alapvető kezelési készséget hozzák magukkal előző tapasztalataikból. Van akit ez az uniformizálás zavar, szeretne saját, csak az ő programjaira jellemző megjelenést létrehozni. Nekik szól következő számunktól induló sorozatunk, amiben egy DOS alatt futó egérrel, billentyűvel egyaránt kezelhető grafikus ablakos felhasználói felületet fejlesztünk TURBO C nyelven, néha Assembler betétekkel. Az ismertetett rutinokat bárki tovább fejlesztheti, átalakíthatja. Érdekes lehet a cikksorozat azoknak is, akiket csak egyszerűen érdekel az ablakozó rendszerek működése.

Csat	Csat	Csat	Csat	Csat	Csat	Csat	Csat	Csat
77	64							
156	161							
132	139							
66	55							
146	155	161	164					
126	131	138	145					
80	67	56	48					
154	160	164	164					
131	137	144	151					
111	96	82	69	58	49			
132	144	153	160	163	164			
121	125	130	136	143	150			
113	98	84	71	59	50	44		
131	142	152	159	163	164	163		
121	124	129	136	142	149	156		
100	86	72	60	51	44	41		

Visszabeszél a könyvelőprogram

**Lapunkban rendszeresen megszólaltatunk gyakorló profikat.
Az első számban az apropót egy könyvelőprogramban alkalmazott
érdekes megoldás adta.**

Én, mint szoftverfejlesztő, ügyviteli, nyilvántartási és vezérlési programokat írok. Az egyik ügyfelem egy könyvelési cég, amely kevés alkalmazottal több, mint 100 vállalkozás bérszámfejtését és könyvelését végzi. Egy ilyen cégnél nagyon fontos az időtényező. A sebességet a számítógépekkel és a programokkal bizonyos határok között ugyan lehet növelni, de az adatok rögzítése nagyságrendekkel több időt visz el, mint a feldolgozás. Jelentősen csak a rögzítés gyorsításával javíthatjuk a teljesítményt. Hogyan valósítható ez meg?

Először is mivel a könyvelő egyik keze foglalt a programban az adatok rögzítéséhez elég csak a keypadot a numerikus billentyűket használni. A mentésre a *, egy lista lekérésére a + billentyű szolgál, így a rögzítő egyik keze felszabadul, a másikban foghatja a rögzítésre váró számlákat. Már csak azt kellene megoldani, hogy ne kelljen állandóan a monitorra felpillantani, mert hát ugye az ellenőrzés nagyon fontos. Erre egy remek, egyszerű és nem túl drága megoldás, a Nikol Elektronika fejlesztése a PC-ROBOT kínálkozik. Ez a rendszer lehetővé teszi a magyar nyelvű szöveg érthető kimondását. Tartozik hozzá egy beszédszintetizátorkártya hangszóróval és néhány program. A rendszer felélesztése egyszerű, a beszédet egy kb. 75 Kb-os rezidensprogram állítja elő. Már csak a programunkba való beillesztés van hátra. Az unit meghívásakor a RobotInit eljárásen keresztül teszteli, hogy a beszélőrendszert installálták-e, a szükséges rezidensprogram elindult-e. Ehhez a RobotInitedProcot hívja meg. Ez a függvény az AX-et feltölti F000 hexával és meghívja a 2F hexa szoftver interruptot, ami AL = FF hexaértékkel jelzi a rendszer installálását. A RobotInited globális változó, a teszt eredményére áll be. Ezután a ReadRobotOpcioRec felolvassa a már letárolt opciókat, vagy betölti az alapértelmezettet. Ezek az opciók a RobotOpcioRec globális változóban érhetők el. Egy szöveget kimondatni úgy lehet a rendszerrel, hogy az AX-be F001 hexát kell tölteni, és a DS:DX-et a kimondandó szöveg kezdő címére kell állítani. Ezután már lehet hívni az előbb említett interruptot. A beszédopcióit -- sebesség, hangmagasság, hangtónus, suttogás, hangosság, intonáció, tagolás és hanghosszuság -- az ESC vezérlőkarakter és egy kód kimondatásával lehet beállítani. Az opciók beállítását célszerű a felhasználóra bízni, így a beszédet az saját fülének megfelelőre hangolhatja. Erre célszerű a felhasználói programban, például a rendszerparaméterek menüpontban egy beolvasó ablakot nyitni. A könyvelői programba való beillesztés előnye, hogy a számlákról nem kell felnézni, mert a hangszóróból -- ha több gépen használják, akkor a fülhallgatóból -- kontrollként vissza lehet

hallani a begépelte vagy kiválasztott adatokat. Pl: „Kiss István tartozik Tízezer forint + huszonöt százalék áfával” Ezen a megoldáson kívül még számtalan helyen fel lehet használni a megadott egyszerű uniton -- RobotDrv.Pas -- keresztül a PC-ROBOT beszélőrendszert.

Balla László vill. mérnök
Telefon: 226-8962

1. Lista

ROBOTDRV.PAS

unit RobotDrv;

interface type

(* A robot opció rekord típus deklarációja *)

RobotOpcioRecTipes = record

Hasznalatban : Boolean;

Sebesség : Byte;

Hangmagassag : Word;

Hangtonus : Byte;

Suttogas : Byte;

Hangosság : Byte;

Intonacio : Byte;

Tagolas : Byte;

Hanghosszusag : Byte;

end;

procedure RobotKimond(St : String);
procedure SetRobotSebesség(S : Byte);
procedure SetRobotHangmagassag(P : Word);
procedure SetRobotHangtonus(V : Byte);
procedure SetRobotSuttogas(W : Byte);
procedure SetRobotHangosság(A : Byte);
procedure SetRobotIntonacio(I : Byte);
procedure SetRobotTagolas(X : Byte);
procedure SetRobotHanghosszusag(T : Byte);
procedure SetRobotOpcioRec(Rec : RobotOpcioRecTipes);

function WriteRobotOpcioRec : Boolean;

function ReadRobotOpcioRec : Boolean;

```

var
(* Globális változók *)

RobotInited : Boolean;
                (* A rendszer inicializálva van-e? *)
RobotOpcioRec : RobotOpcioRecTipus;
                (* Az aktuális opciókat tárolórekord*)

implementation
uses
Dos;

const
EscStr          = #27;
RobotFName      = 'ROBOT.DAT';
(* Annak file-nak a neve, amiben az opciókat tároljuk*)
DefaultSebesseg = 7;
DefaultHangmagassag = 100;
DefaultHangtonus = 1;
DefaultSuttogas = 0;
                (* Az alapértelmezett beállítások *)
DefaultHangossag = 10;
DefaultIntonacio = 1;
DefaultTagolas = 1;
DefaultHanghosszusag = 0;

procedure ErrorMessage(St : String);
                (* Hibaüzenet kiírása. *)
                (* Az aktuális környezetben ezt az eljárást kell
                kicserélni. *)
*)
begin
WriteLn(St);
end;

function Long2Str(L : LongInt) : String;
                (* Egész sztringgé alakítása. *)
var
St : String;
begin
Str(L, St);
Long2Str := St;
end;

function RobotInitedProc : Boolean; (* A beszélő
rendszer installálását teszteli. *)
var
R : Registers;
S : Word;
begin
R.AX := $F000;
Intr($2F, R);
(* 2F hexa szoftver interrupton keresztül lehet elérni. *)
RobotInitedProc := (R.AL = $FF);
end;

                (* Ha a visszatérési érték FF hexa, a *)
                (* rendszer installálva van. *)

procedure LowRobotKimond(St : String);
                (* A rendszer tesztelése nélkül kimondja
                a megkapott St sztringet. *)

```

```

var
R : Registers;
S : Word;
begin
R.DS := Seg(St);
R.DX := Ofs(St);
R.AX := $F001;
(* Az AL=01 jelzi, hogy a DS:DX az St kezdőcímeré
mutat *)

Intr($2F, R);
S := R.AX;
if S > 0
then begin
ErrorMessage ('PC Robot hiba :
'+Long2Str(S));
exit;
end;
end;

procedure RobotKimond(St : String);
                (* Ha a rendszer installálva van, a megkapott
                St sztringet átadja kimondásra. *)
begin
if not RobotInited then exit;
LowRobotKimond(St);
end;

procedure SetRobotSebesseg(S : Byte);
                (* A kimondás sebességét állítja be. *)
begin
if not (S in [1..7]) then S := DefaultSebesseg;
RobotKimond(EscStr+'s'+Long2Str(S));
end;

procedure SetRobotHangmagassag(P : Word);
(* A kimondás hangmagasságát állítja be. *)
begin
if (P < 20) or (P > 400) then P :=
DefaultHangmagassag;
RobotKimond(EscStr+'p'+Long2Str(P));
end;

procedure SetRobotHangtonus(V : Byte);
                (* A kimondás hangtónusát állítja be. *)
begin
if not (V in [1..2]) then V := DefaultHangtonus;
RobotKimond(EscStr+'v'+Long2Str(V));
end;

procedure SetRobotSuttogas(W : Byte);
(* A suttogást lehet ki-be kapcsolni. *)
begin
if not (W in [0..1]) then W := DefaultSuttogas;
RobotKimond(EscStr+'w'+Long2Str(W));
end;

procedure SetRobotHangossag(A : Byte);
(* A kimondás hangosságát állítja be. *)
begin
if not (A in [1..13]) then A := DefaultHangossag;
RobotKimond(EscStr+'a'+Long2Str(A));
end;

```

```

procedure SetRobotIntonacio(I : Byte);
(* A kimondás intonációját állítja be. *)
begin
  if not (I in [0..1]) then I := DefaultIntonacio;
  RobotKimond(EscStr+'i'+Long2Str(I));
end;

procedure SetRobotTagolas(X : Byte);
(* A kimondás tagolását állítja be. *)
begin
  if not (X in [0..6]) then X := DefaultTagolas;
  RobotKimond(EscStr+'x'+Long2Str(X));
end;

procedure SetRobotHanghosszusag(T : Byte);
(* A kimondás hanghosszúságát állítja be. *)
begin
  if not (T in [0..3]) then T := DefaultHanghosszusag;
  RobotKimond(EscStr+'t'+Long2Str(T));
end;

procedure SetRobotOpcioRec(Rec :
RobotOpcioRecTipus);
(* A megkapott robot opció rekord alapján beállítja az
opciókat. *)
begin
  with Rec do
    begin
      SetRobotSebesseg(Sebesseg);
      SetRobotHangmagassag(Hangmagassag);
      SetRobotHangtonus(Hangtonus);
      SetRobotSuttogas(Suttogas);
      SetRobotHangossag(Hangossag);
      SetRobotIntonacio(Intonacio);
      SetRobotTagolas(Tagolas);
      SetRobotHanghosszusag(Hanghosszusag);
    end;
end;

function WriteRobotOpcioRec : Boolean;
(* Az aktuális robot opció rekordot menti le. *)
var
  F : File of RobotOpcioRecTipus;
  I : Integer;
begin
  WriteRobotOpcioRec := false;
  Assign(F, RobotFName);
  Rewrite(F);
  Write(F, RobotOpcioRec);
  Close(F);
  I := IOResult;
  If I <> 0 then
    begin
      ErrorMessage('Write hiba <RobotOpcioRec> :
'+Long2Str(I));
      exit;
    end;
  WriteRobotOpcioRec := true;
end;

function ReadRobotOpcioRec : Boolean;
(* Az aktuális robot opció rekordot olvassa fel, vagy
feltölti az alap,értelmezett adatokkal. *)

```

```

var
  F : File of RobotOpcioRecTipus;
  I : Integer;
begin
  ReadRobotOpcioRec := false;
  Assign(F, RobotFName);
  Reset(F);
  I := IOResult;
  case I of
    0 : begin (* Beolvassa a rekordot *)
      Read(F, RobotOpcioRec);
      Close(F);
      I := IOResult;
      if I <> 0
      then begin
        ErrorMessage('Read hiba
<RobotOpcioRec> : '+Long2Str(I));
        exit;
      end;
    end;
    2 : begin (* Feltölti a rekordot *)
      FillChar(RobotOpcioRec,
SizeOf(RobotOpcioRecTipus), 0);
      with RobotOpcioRec do
        begin
          Sebesseg := DefaultSebesseg;
          Hangmagassag := DefaultHangmagassag;
          Hangtonus := DefaultHangtonus;
          Suttogas := DefaultSuttogas;
          Hangossag := DefaultHangossag;
          Intonacio := DefaultIntonacio;
          Tagolas := DefaultTagolas;
          Hanghosszusag := DefaultHanghosszusag;
        end;
      if not WriteRobotOpcioRec then exit;
    end;
  else begin
    ErrorMessage('Read hiba <RobotOpcioRec> :
'+Long2Str(I));
    exit;
  end;
  end;
  ReadRobotOpcioRec := true;
end;

procedure RobotInit;
(* A unit az első meghívásakor teszteli,
hogy a rendszer inicializálva van-e,
és felolvassa, majd beállítja az opciókat *)
var
  Rec : RobotOpcioRecTipus;
begin
  RobotInit := RobotInitProc;
  if not RobotInit then exit;
  if not ReadRobotOpcioRec then exit;
  RobotInit := RobotOpcioRec.Hasznalatban;
  if not RobotInit then exit;
  SetRobotOpcioRec(RobotOpcioRec);
end;

begin
  RobotInit;
end.

```


"A" pavilon 306. stand

Ha nem tud
eljönni, kérje részletes,
ingyenes árlistáinkat
telefonon vagy postán!

EPSON
nyomtatók

Microsoft
szoftverek

NOVELL
hálózatok

**hivatalos
kereskedője**

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

1066 Budapest, Zichy Jenő u. 3. • Telefon/telefax:
131 8152, 131 8374, 131 8511, 132 3368

Lízing vagy részletfizetési lehetőség!

← **LAP System számítógépek
2 év teljeskörű garanciával!**

**TÖBB MINT 1000 FÉLE
SZOFTVER AKCIÓS ÁRON!**

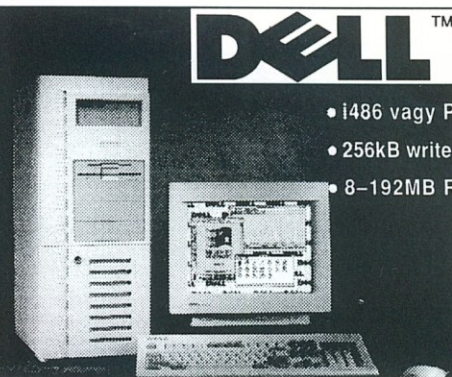

SZERETETTEL VÁRJUK!

C. B. B.

VISZONTELADÓKNAK 4% KEDVEZMÉNY!

POWEREDGE™ SERVER

- i486 vagy Pentium (60, 66MHz)
- 256kB write-back 2nd level cache
- 8-192MB RAM

- Opció: ECC (Error Checking and Correcting) memória
- TMC (Thermal Monitoring Card)
- 530W tápegység, kimenő feszültségeit a TMC kártya szintén ellenőrzi
- 7 EISA busz
- 2 PCI busz
- Integrált PCI video-vezérlő (max 2MB)
- Integrált PCI Fast SCSI-2 vezérlő
- 16 GB belső HDD kapacitás
- Opció: DSA 3.0 (DELL SCSI Array)
  - max. 114 GB HDD kapacitás
  - RAID levels 0, 1, 4, 5 és 10
  - a drive-ok működés közben cserélhetők
- PCI hálózati kártyák
- Operációs rendszerek:
NOVELL, Banyan Vines, IBM OS/2, Microsoft Windows NT

**COMPAIR A/201/1 STAND
ÚJ MODELLEK!
VÁSÁRI KEDVEZMÉNYEK!**

A DELL magyarországi hivatalos disztribútora:

1149 Budapest, Angol u. 24/b
Tel.: * 163-2879, fax: 251-3673
Pécs Tel.: 72-326-781

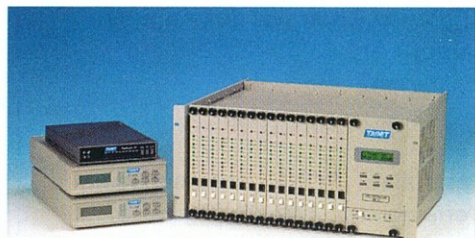

V.34
28.8 Kbps

Korszerű,
nagysebességű
faxmodemek irodai

és ipari adatátviteli célokra!

CompuServe COSTESSION
és sok más adatátviteli alkalmazás!

V.34
32 Kbps

1122 Bp., Csaba u. 24/a.
Tel.: 212-2523 Fax: 175-3134

FOLIO Reklám-, Nyomdaiipari
és Számítástechnikai Kft.

KIADVÁNSZERKESZTÉS

újsághirdetések • szóróanyagok • plakátok • óriásplakát • csomagolásterv • kiadványok • demonstrációs anyagok tervezése, kivitelezése

KÉPBEVITEL

dia és papírképek szkennelése • max: 2000 dpi felbontással • max: A4 méretig

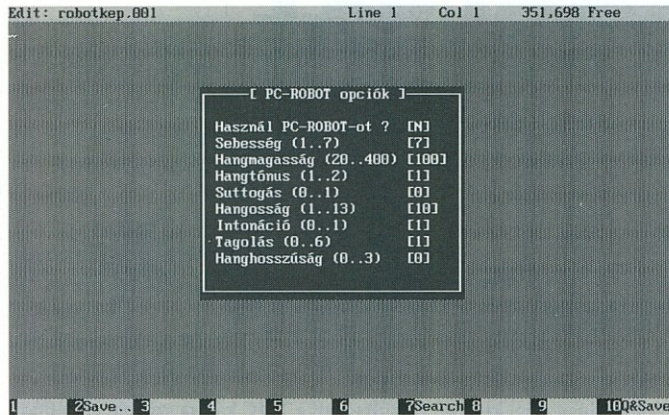
LEVILÁGÍTÁS

LINOTRONIC 330 levilágítógéppel • A3 méretig • max: 3348 dpi felbontással • max: 200 lpi-s ráccsal • PC-ről és Macintosh-ról

NYOMDAI KIVITELEZÉS

offset- és szitanyomtatás • kötés • fűzés • bigelés • stanolás • fóliázás • stb.

FOLIO Kft. • BUDAPEST, FÜRÉSZ U. 106.
TELEFON/FAX: 252-7655, 251-5444/FOLIO

1. Ábra Beállító képernyő a PC ROBOT rendszerhez

2. Lista

A kipróbáláshoz egy egyszerű példa: Demo.Pas

```
program Demo;

uses
  RobotDrv;

procedure Kimond(S : String);
begin
  RobotKimond(S+'.');
end;

begin
  WriteLn('PC Robot');
  Kimond('PC Robot');
  WriteLn('Százhuszezeröttszáz');
  Kimond('120500');
end.
```

Megszakítás parancssorból

A gép lelkével most ismerkedők vehetik hasznát az alábbi három Turbo C-ben írt rutinnak. Az első listán közölt POKE.C program segítségével adott szegmens és ofszet-címre írhatunk egy tetszőleges decimális számot. A második listában lévő OUT.C a gép tetszőleges PORT-jára ír egy decimális számot. A harmadik listában lévő INT.C rutinnal tetszőleges megszakítást hívhatunk meg parancssorból. A programokat COM formátumra fordít-

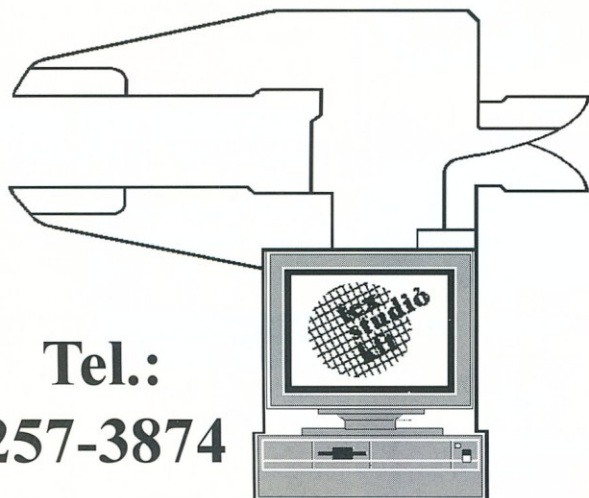
1. Lista POKE.C

```
unsigned int seg,offs,i;
unsigned char param;

int hexatoi(char *szoveg )
{
  int szam = 0;
  int i = 0;
  for(i=0; (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9') ||
  (szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f') ||
  (szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F') ; i++)
  {
    if (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9')
      szam = 16*szam + szoveg[i] - '0' ;
    if (szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f')
      szam = 16*szam + szoveg[i] - 'a' + 10 ;
    if (szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F')
      szam = 16*szam + szoveg[i] - 'A' + 10 ;
  } return(szam);
}

void main(argc,argv)
int argc;
char *argv[];
{
  if(argc == 4)
  {
    seg = hexatoi(argv[1]);
    offs = hexatoi(argv[2]);
    for(i=0; argv[3][i]>='0' && argv[3][i]<='9';i++)
      param = 10*param + argv[3][i] - '0';
    pokeb(seg,offs,param);
  }
  else
  {
    puts ("Használat: POKE szegmenscím
          offsetcím érték");
    puts (" /hex/ /hex/ /dec");
    exit(0);
  }
}
```

**BÁRMIT MEGMÉRHET
PC-jével**

Tel.:
257-3874

2. Lista OUT.C

```

unsigned int basel,i;
unsigned char param;

void main(argc,argv)
    int argc;
    char *argv[];
{
if(argc == 3)
    {
    for(i=0; (argv[1][i]>='0' && argv[1][i]<='9') ||
(argv[1][i]>='a' && argv[1][i]<='f') ||
(argv[1][i]>='A' && argv[1][i]<='F') ; i++)
        {
        if (argv[1][i]>='0' && argv[1][i]<='9')
            basel = 16*basel + argv[1][i] -'0' ;
        if (argv[1][i]>='a' && argv[1][i]<='f')
            basel = 16*basel + argv[1][i] -'a'+ 10 ;
        if (argv[1][i]>='A' && argv[1][i]<='F')
            basel = 16*basel + argv[1][i] -'A'+ 10;
        }
    for(i=0; argv[2][i]>='0' && argv[2][i]<='9';i++)
        param = 10*param + argv[2][i] -'0';

    outportb(basel,param);
    }
else
puts ("Használat: OUT portcím érték");
puts ("                /hex/ /dec/");
}

```

3. Lista INT.C

```

#include <dos.h>

int i;
unsigned int
intnum,axparam,bxparam,cxparam,dxparam;
static union REGS rg;

int hexatoi(char *szoveg )
{
int szam = 0;
int i = 0;
for(i=0; (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9') ||
(szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f') ||
(szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F') ; i++)

    {
    if (szoveg[i]>='0' && szoveg[i]<='9')
        szam = 16*szam + szoveg[i] -'0' ;
    if (szoveg[i]>='a' && szoveg[i]<='f')
        szam = 16*szam + szoveg[i] -'a'+ 10 ;
    if (szoveg[i]>='A' && szoveg[i]<='F')
        szam = 16*szam + szoveg[i] -'A'+ 10 ;
    }
}

```

```

return(szam);
}

void main(argc,argv)
    int argc;
    char *argv[];
{
if (argc >= 2)
    {
    intnum = hexatoi(argv[1]);
    if (argc >= 3){ axparam = hexatoi(argv[2]);
    rg.x.ax = axparam;}
    if (argc >= 4){ bxparam = hexatoi(argv[3]);
    rg.x.bx = bxparam;}
    if (argc >= 5){ cxparam = hexatoi(argv[4]);
    rg.x.cx = cxparam;}
    if (argc == 6){ dxparam = hexatoi(argv[5]);
    rg.x.dx = dxparam;}
    int86(intnum, &rg, &rg);
    }
else
    {
    puts ("Megszakítás parancssorból\n");
    puts ("Használat: INT intnum [axparam]
[bxparam] [cxparam] [dxparam]");
    puts ("                /hex/ /hex/ /hex/ /hex/
/hex/ /hex/ ");
    }
}

```


Akció!

Nagymező utca 64.

FANTASZTIKUS KÍNÁLAT !!!
csak a COMPFAIR idejére.

- KÜLSŐ MODEM (2400 BPS) 6.800 Ft
posta eng., RS-232 + tel. kábelek
- DIGITALIZÁLÓ TÁBLA A/3 8.000 Ft
- HP II-III leser toner 9.800 Ft
- AUTOMATA LAPADAGOLÓ 4.000 Ft
STAR LC-10, -20, printerekhez
- PRINTERASZTAL, fémszerkezetű 3.200 Ft
- LEPORELLÓ:
  - 240/1 pld (70 gr), 1000 lap/dob. 680 Ft
  - 382/1 pld (60 gr), 1700 lap/dob. 1.200 Ft
- KEYMAX festékszalagok, FLOPPY LEMEZEK
akciós áron, nagy választékban.

Értékesítés LEPORELLÓ Raktáruháunkban is!

Cím: Budapest, VII. Péterfy S. u. 34.

Tel.: 153-3811, 122-0825

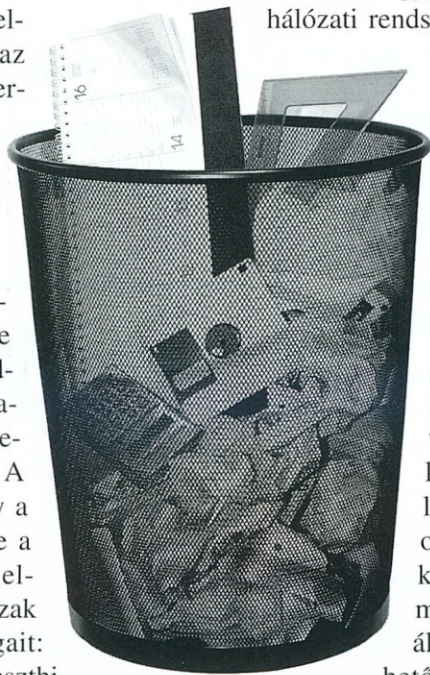
Tel.: 132-7751 Fax: 269-1128

A RENDTEREMTÉS

Mi a második megoldást ajánljuk.

A számítógépek használata egyre inkább részévé válik életünknek. A legkülönbözőbb számítógépes rendszerekkel találkozhatunk már irodákban és szakrendelőknél, üzletekben és üzemekben, sőt, ahol az ilyen újságok is készülnek: szerkesztőségekben és nyomdák előkészítő részlegeiben. A keresletnek megfelelően egyre nő a kínálat ezekből a rendszerekből és az esetek többségében az ajánlott rendszerek eléggé hasonló módon épülnek fel: egy, a célfeladathoz illő teljesítményű számítógépre installálják az adott témakörhöz tartozó néhány sláger-szoftvert, csatlakoztatnak a rendszerhez különböző perifériákat, nyomtatót, szkennert, stb. — és már kész is a célmunkahely.

Az így felépített számítógépes munkahely az installálás és átadás ideje alatt rendezett képet mutat, de ha a rendszer installálója mondjuk néhány hónapos intenzív használat után belenéz a merevlemez alkönyvtáraiba, elsírja magát. A dolog ekkor valahogy úgy néz ki, hogy a merevlemez alkönyvtáraiban, beleértve a gyökérkönyvtárat is, rendszertelenül elszórva meg lehet találni az elmúlt időszak összes létrejött dokumentumait, anyagait: rendet tenni szinte lehetetlen a sok keresztivalkozás miatt. Káosz!

1 Végy egy jó (nagy) szemeteskosarat

Bár az entrópia így is, úgy is - mint tudjuk - növekszik, megfékezésére az egyik leghatékonyabb eszköz lehet a partners® Hungary Kft. saját fejlesztésű magyar szoftvere, keretrendszere: a HEADLINE.

A Headline szerzői többéves, szerkesztőségi rendszerek tervezésében és installálásában összegyűjtött tapasztalataik felhasználásával egy olyan programot hoztak létre, amely a felhasználók igényeit messzemenően figyelembe véve alkalmazható éppúgy orvosi rendelő vagy autókereskedés kartoték-rendező keretszoftvereként, mint újság-szerkesztőség munka-szervező rendszereként. Felépíthető vele akár egygépes munkahely, akár sokszáz gépes nagy hálózati rendszer, mindkettőn áttekinthetően összefogja a napi felhasználás során keletkezett anyagokat és kényelmessé teszi ezek (újra) használatát.

OFF-LINE verzió

A Headline OFF-LINE verziója egygépes munkahelyek kiépítésére alkalmas, melyen a tervezett, megvalósítandó feladat minden részfeladata elvégezhető. Az OFF-LINE verzió segítségével kényelmesen végigkísérhetjük az egyes anyagok (például levelek, vagy bonyolultabb szöveges és képfájlok, tördelt oldalak) útját keletkezésüktől elkészülésükig. Minden munkafázis egyetlen munkahelyen található meg. A különböző állapotban lévő anyagok mindig azonnal elérhetők. Minden anyagról plusz információ áll rendelkezésre az anyagok Információs lapján.

MIT TUD A HEADLINE?

- A Headline keretrendszer, sok kényelmi szolgáltatással.
- Minden, az adott munkahelyre installált szoftver futtatható Headline alól.
- A létrejött file-okat információs lappal együtt adatállományokba szervezi, áttekinthetően tárolja, ezáltal elősegíti intelligens visszakeresésüket és az elavult anyagok törlését.
- A Headline anyagorientált rendszer: a felhasználó a kívánt anyag kiválasztása után egy mozdulattal kezdeményezheti annak feldolgozását egy másik programmal, függetlenül attól, hogy az adott anyag melyik programmal lett létrehozva.
  - Beépített automatizmusaival megkönnyíti a napi munkát.
  - Könnyen kezelhető és tanulható (fool-proof).
- Mivel shell jellegű feladatokat is ellát, a felhasználónak nem szükséges az operációs rendszer működését ismernie.
  - Egygépes munkahely alakítható ki az OFF-LINE verzió segítségével.
- Hálózati verziója NOVELL hálózatban futtatható, akár merevlemez nélküli hálózati munkahelyekről is.
- Az egész országot átfogó lokális hálózatok összekapcsolásával létrehozott rendszerben a különböző helyszínek közötti adatcserét és a helyi munkaszervezést egyszerre képes biztosítani.

KÉTFÉLE MÓDSZERE

2

Végy egy jó rendszer-programot

Az OFF-LINE verzió gondoskodik arról is, hogy a rendszer merevlemezén rend legyen, az elavult anyagokat floppy-ra menthessük, vagy, ha végleg nincs rájuk szükség, akkor törölhessük azokat.

A Headline OFF-LINE verziója ajánlott például kisebb irodákban (legyen az akár egy utazási iroda), ahol a rendezés vagy a dokumentumok, kiadványok előkészítése egy, esetleg két párhuzamosan futó munkahelyen megoldható. A Headline ajánlott olyan cégek számára is, akik törődnek az általuk kiadott anyagok küllemével és a számítógépes kiadványszerkesztés mellett döntöttek.

Ajánlott akár egy menedzser vagy vállalkozó számára is, aki elhatározta, hogy az üzletvitelével kapcsolatos számítógépes információkat (leveleket, faxokat, stb.) jól áttekinthető, könnyen hozzáférhető formában szeretné tárolni.

HÁLÓZATI verzió

A Headline hálózati verziója NOVELL hálózaton futtatható. Az egyes hálózati munkahelyeken ilyenkor mindenütt a program egy helyi verziója fut, és a hálózat központi gépén található a központi adatállományok. A munkahelyeken lehetőség van mind a központi gépen található adatállományok, mind pedig a helyi gép saját merevlemezén elhelyezkedő helyi adatállományok elérésére. Az egyes munkahelyek egy-egy célfeladat elvégzésére specializálódhatnak és az anyagok feldolgozási folyamatának egy-egy állomását, lépcsőjét képviselhetik. Az optimális munkamenet ilyen esetben az, hogy a beviteli munkahelyeken megszületnek az anyagok és természetesen, a mindenki által elérhető központi adatállományokba kerülnek. Az egyes munkahelyek a feldolgozási folyamatnak megfelelően sorban elvégzik rajtuk a részfeladatokat, majd a feldolgozási folyamat utolsó állomására kerülve elkészíthető a végtermék. Ezek után a már kész anyagok egy ideig őrizhetők a rendszerben és ha végleg nincs rájuk szükség, akkor törölhetők. Az ilyen

munkaszervezésben a Headline hálózati verziója szinte nélkülözhetetlen. Az egyes anyagokhoz az elkészültségi állapotuknak megfelelő, státusz jellegű információt rendel, így biztosítja azt, hogy a különböző munkahelyeken ülő felhasználók csak azokat az anyagokat érhék el, amelyekkel dolgozniuk kell. Megszervezi az anyagok áramlását a rendszerben és az elkészült anyagokat elkülöníti a feldolgozásra váróktól. Mivel a különböző munkafolyamatok különböző teljesítményűek, az egyes munkahelyeket az adott feladatnak megfelelő hardverrel lehet felszerelni, ami lehetőséget ad a költségek optimalizálására.

A Headline hálózati verziója olyan hálózati munkahelyekről, terminálokról is futtatható, amelyek nem tartalmaznak beépített merevlemez. Az ilyen munkahelyek a hálózat központi gépén installált szoftvert futtatják és kizárólag a központi adatállományok elérésére alkalmasak.

A Headline hálózati verziója segítségével megoldható különböző városokban installált és egymással összekapcsolt helyi hálózatok között az anyagok ON-LINE áramoltatása is. A Headline hálózati verziója ajánlott komolyabb gépparkkal rendelkező vállalkozások számára, ahol már működik számítógépes hálózat, vagy érdemes egy NOVELL hálózatot telepíteni.

Ha ez a rövid leírás felkeltette az Ön figyelmét és további információkat, árakat szeretne megtudni a Headline-ról, esetleg működés közben szeretne megtekinteni HEADLINE-nal felépített rendszereket, kérjük, hívjon minket bizalommal.

partners® Hungary Kft.

1149 Budapest, Angol u. 6.

Tel.: 221-5123, 221-5126 Fax: 251-6127

partners.
Hungary

HEADLINE: A RENDSZERE

Minden kedves érdeklődőt és viszonteladót szeretettel várunk a PrintExpo '94 kiállításon, október 11-től 15-ig a D pavilon 403/F standján.

ASSEMBLER ISKOLA

Mindazok számára, akik szeretnék megtanulni valamilyen programozási nyelvet, segítséget nyújt folyóiratunk. Elsőként inkább a gyakorlati, mint elméleti oldaláról ismertetjük az assembly nyelvet.

Ez az a nyelv, ahol egy program elkészítéséhez nem elég csupán az utasítások ismerete, hanem egy átfogó hardware-ismeretre is szükség van. Az assembly a számítógép saját nyelvén való programozása.

Egy program megírása tulajdonképpen nem más, mint az adott feladat elemeire való bontása. Ezek az elemek magasabb szintű nyelveknél nagyobbak, az assemblynél a lehető legapróbbak. Ebből is látszik, hogy nem tartozik a könnyen megtanulható nyelvek közé. A programozás során több új fogalommal kell majd megismerkednünk, amik egyben a programozó eszköztárát is képezik. Ezek határozzák meg a számítógépes programozás jellegét.

A programozás eszközei:

Eljárások: olyan rutinok, amire a program során többször is szükség van. Ilyenkor azt elegendő egyszer megírni és a továbbiakban csak hivatkozni rá. Ilyen eset például egy szöveg kiírása, vagy egy vonal rajzolása, stb.

Változók: nem mások, mint a memóriában tárolt különböző típusú adatok. Egyes feladatok megoldása elképzelhetetlen pusztán regiszterek használatával, a memória mérete pedig bőségesen megengedi, hogy abban adatokat tároljunk. Ezeket ne tévesszük össze a magasabb szintű nyelveknél megismert változókkal, mert nagyon sok különbség van köztük.

Ciklusok: ez egyike a leggyakrabban használt eszközöknek, ugyanis segítségével az egymás után többször végrehajtandó programrészeket elegendő csak egyszer megírni és egy ciklus segítségével többször végrehajtani. Például az a feladat, hogy csippanjon ötöt a gép, akkor nem kell ötször megírni a rutint, hanem elegendő egyszer és utasítani a gépet arra, hogy azt ötször hajtsa végre.

Feltételek vizsgálata, elágazások: igen gyakran előfordul, hogy el kell döntenünk, hogy egy eredménnyel mit kezdjen a gép, vagy adott helyzetben választani kell a különböző lehetőségek közül. Erre a célra szolgálnak a feltételek és elágazások.

Alapértelmezés szerint a számokat decimálisan írjuk. Ha ettől eltérően ábrázoljuk azokat, akkor jelölni kell, hogy az adott szám melyik számrendszer szerint értelmezendő, így a bináris számok után egy 'b', hexadecimális számok után pedig egy 'h' betűt. A 16 bites regisztereket használjuk címzésre, egy 16 bites számmal megcímezhető legnagyobb memóriacím a 65535, azaz 64 KByte. Nos ennél még a leggyengébb XT-ben is több van. A megoldás az, hogy a gépben lévő memóriát felszeleteljük és laponként kezeljük. Így jött létre a szegmentált címzés, amihez szükség van egy szegmens és egy index címre. Ennek lényege, hogy a szegmenscím segítségével kiválasztunk egy 64K-s lapot a memóriából, és az indexcím segítségével határozzuk meg a pontos címet. A teljes memóriacím 20 bit hosszú. Ez úgy alakul ki, hogy a szegmenscímhez képest négy bittel el van tolva az indexcím. Ebből adódóan két szomszédos szegmens egymástól 16 Byte (egy paragrafus) távolságra van. A megoldás hátránya, hogy csak ún. paragrafushatáron kezdődhet egy

szegmens. A tanuláshoz szükségünk lesz egy assembler-fordítóra (a Turbo Assembler ajánljuk), valamint egy egyszerű szöveg-szerkesztőre. Először minden magyarázat nélkül közzélünk egy programlistát az 1. listán és a fordításhoz szükséges parancsfilet a 2. listán.

1. LISTA.

```

CODE SEGMENT PUBLIC 'CODE'
    ASSUME CS:CODE , DS:CODE
    ORG 100h ; COM file-t készítünk.
START:
    JMP INDUL
    SZOVEG DB 'Helló világ ! S'
INDUL:
    PUSH CS
    POP DS
    MOV AH,09h ; DOS funkció beállítása
                ; 09h = String kiírása.
    MOV DX,offset SZOVEG; Kiírandó string kezdete
    INT 21h ; DOS megszakítás
                ; hívása
    MOV AX,4C00h ; 4Ch = Kilépés
    INT 21h ; DOS megszakítás
                ; hívása
CODE ENDS
END START

```

2. LISTA

Turbo Assembler-hez COM-ra fordító BAT-file.

```

TASM %1
TLINK -T %1
DEL %1.OBJ
DEL %1.MAP

```

A világ legolcsóbb
helyi **PC-UNIX** hálózata

COHERENT 4.2

15.200 Ft + áfa

300 UNIX Utilities,
C és 386-os Assembler fordítóval.

X-Windows csomagok:

Open Look, Motif-Like, Visual Basic,
Desktop Utilities, Graphics.

Egyéb programok:

DBase III+, SlickEdit,
Lotus 123, PANEL Plus II,
CodeBase 5.0.

X-munkahely:

486DX-40/8Mb/250Mb
SVGA/1,44Mb

143.920 Ft + áfa

(COHERENT X-Windows-zal)

Részegységek, használt PC
alkatrészek nagy választékban!

CANON nyomtatók:

PL: BJ-330 74.900 Ft + áfa
BJC-4000 63.920 Ft + áfa

“BECO” Kft.

1091 Budapest, Üllői út 119.
(bejárat a Michákovics utcából)
Tel./Fax: 218-4578
Üzenetrög.: 217-8592

AKCIÓ!

Lézerplotter/levilágító

kedvezményes áron!

1 db LG-1 1016 dpi 1,9 M Ft

1 db LG-2 2032 dpi 2,9 M Ft

Filmméret: 600×500 mm

Csak október 30.-ig!

MTA SZTAKI

1111 Bp. XI. Kende-u. 13-17.

Tel.: 1610-667

Fax: 1667-503

NASA
NASA Reklám,
ami megkülönböztet...

NASA Reklámiroda

Bp., 1085 Népszínház u. 31.

I. em. 4/a

Tel./fax: 134-1273

Déma

Számítástechnikai Kft.

- Számítógépek tetszőleges összeállításban
  - EPSON, Star és HP nyomtatók teljes választéka
- NOVELL hálózatok és rendszerek építése és telepítése
- SZOFTVEREK teljes választéka installálással, oktatással
- Különleges minőségű leporellók széles választéka.

Hívjon, kérje akciós árainkat !

1092 Budapest, Ráday u. 47.

tel./fax: 217-1251

SYSDATA

Azonnali belépéssel keresünk
telekommunikációs rendszerek és banki
alkalmazások fejlesztéséhez

Szoftverfejlesztőket

A munkakörök betöltéséhez az alábbi
ismeretek szükségesek:

- UNIX, COBOL, SQL vagy
- UNIX, C ++, SQL, MOTIF vagy
- C programozási nyelv
  - Real-time rendszerek,
  - hardver közeli szoftver fejlesztő
eszközök vagy
- Smalltalk programozási nyelv vagy
- UNIX rendszerprogramozás.

Munkatársaink várhatóan hosszabb ideig
Bécsben tevékenykednek, ezért feltétel
a német nyelv kommunikációs szintű ismerete.

Az érdeklődők jelentkezését
a 251-9761-es telefonszámon várjuk.

SYSDATA Számítástechnikai Kft,
a Siemens leányvállalata.

5 hónap alatt megtanítjuk játékprogramot írni !!!

Azt hiszem egy programozó számára a legszebb megmérettetés egy működő játékprogram elkészítése. Ennek a sorozatnak az a célja, hogy segítséget nyújtson ehhez a munkához. Közzétesszük a teljes forrásanyagot, és a működési elvnek a leírását, így mindenki saját elképzelései szerint alakíthatja át, vagy fejlesztheti. A közölt forráslisták assemblerben lesznek, de ha igény lesz rá, akkor C és Pascal változat is elkészíthető.

Szükséges hardware feltételek:

Úgy gondolom ma már eléggé elterjedt, és mindenki számára hozzáférhető konfigurációról van szó. A minimum feltételek: - AT-286 alaplap
- VGA videokártya
- 300 Kb üres lemezkapacitás

Játék ismertetése:

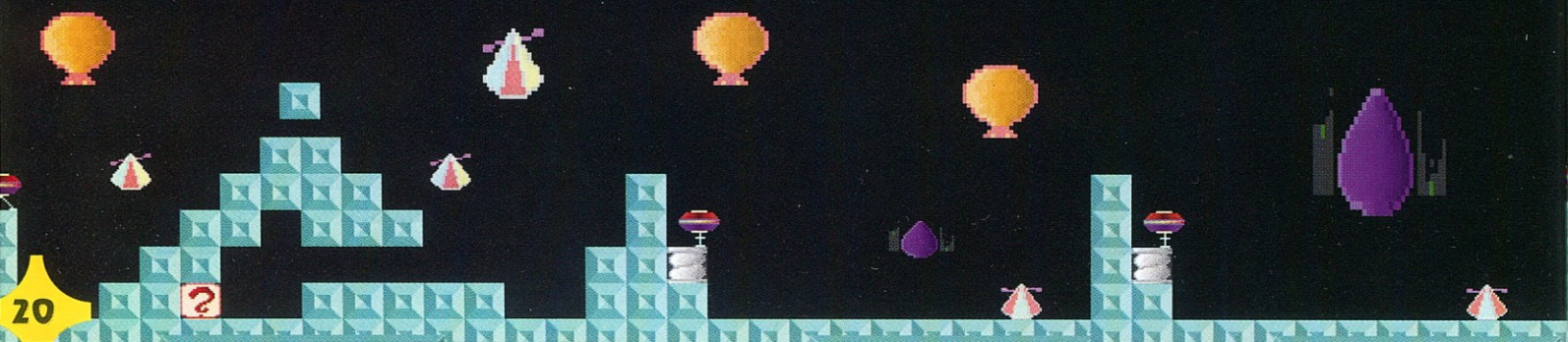
A játék tulajdonképpen a síkban játszódik, kétdimenziós téglákkal és figurákkal. A teljes játéktér 16 darab szobára van felosztva -- ami tetszőlegesen módosítható --, és ezeken keresztül kell haladni, hogy teljesíteni tudjuk a játékot. Találkozunk ellenséges figurákkal, akikhez nem szabad hozzáérni, mert különben fogy az energiánk. Megismerkedhetünk a billentyűzet kezelésével, a videógrafika kisebb trükkjeivel. Az itt felhasznált spriteok például bármely más programban felhasználhatók, mivel méretük horizontálisan és vertikálisan is módosítható. Megoldható prioritásuk és képük. Szó lesz a file-kezelésről és a hangszóró programozásáról is. Vagyis áttekinthető és működő példákat találhatunk, amiket más területeken hasznosíthatunk.

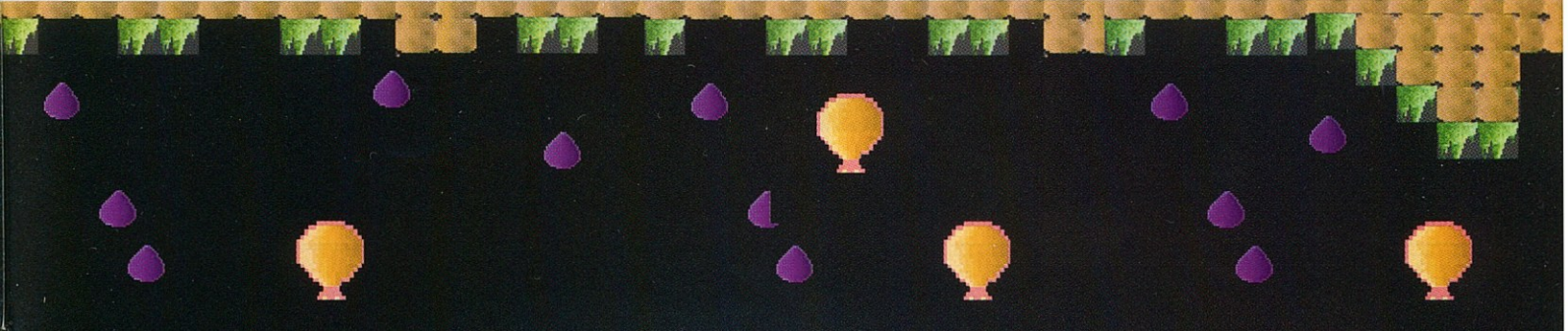
A program elkészítése:

A program futása közben teljesen át kell venni a vezérlést, mivel az NMI-t is le fogjuk tiltani. Erre azért van szükség, nehogy egy rezidens program ellopja az időnkét futás közben, és ez az a módszer amivel teljesen átvehetjük az ellenőrzést a perifériák felett. Most, az első részben azokat a rutinokat szeretném bemutatni, amelyek még az inicializálás során hajtódnak végre. Az inicializálás az amikor a program elején különböző dolgokat beállítunk. Ilyenek saját rendszerváltozóink, a videóüzemmód és néhány interrupt vektor. Ezeket természetesen külön-külön is felhasználhatjuk más programokban, mivel próbáltam úgy megírni őket, hogy kíragadva környezetükből más programokban is működjenek. Ez persze nem mindig teszi ideálissá a szubrutint, de a működési feltételeknek eleget tesznek. Tehát kezdjük egy pár valószínűleg egyszerű, de kötelező jellegű procedúrával. Ha ezekkel megismerkedtünk, akkor jöhet majd a keretrendszer amibe ezeket beleillesztjük.

A videómód beállítása:

A videómód beállításához túl sok ismeret nem szükséges.

A 320x200-as felbontásban fogunk dolgozni, mivel ezt az üzemmódot minden VGA kártya ismeri. A képernyő kezelésénél soha ne feledkezzünk meg a felbontásról, ugyanis a képkialakításnál elengethetetlenül fontos lesz. Ahhoz, hogy a program befejezése után zökkenőmentesen térjünk vissza a DOS-hoz, az is fontos, hogy ne felejtjük el visszaállítani a indítás előtti videóüzemmódot. Így lesz két egyszerű rutinunk amik beállítják ezeket az üzemmódokat. Mivel az üzemmód elmentéséhez elegendő egy byte, így elég ha egy egybyte-os memóriaváltozót hozunk létre. Ide el tudjuk menteni a videómódot a program elején, a végén pedig vissza tudjuk állítani azt amiből indultunk. lásd 1. lista.

Képernyő törlése, színek:

Először is egy pár elmaradhatatlan fontos dolog. A videómémória az A000h segmens-címen és a 0000h ofszetcímen kezdődik. A programban a videómémória megcímezésére általában az ES és valamely egyéb pointer-regisztert fogjuk használni.

Tehát a segmens címet az ES-be, a relatív offsetcímet meg például a DI vagy az SI regiszterbe tesszük. Mivel a videómémória fizikai felépítése igen egyszerű, így nincs túl sok dolgunk. Egyszerűen szervezünk egy ciklust 0-tól 32000-ig, mivel ennyi darab word van a "képernyőn". Egy byte egy pontként jelenik meg, így ha mindegyikbe

nullát töltünk akkor az egész képernyőt letöröltük feketére. 2. lista.

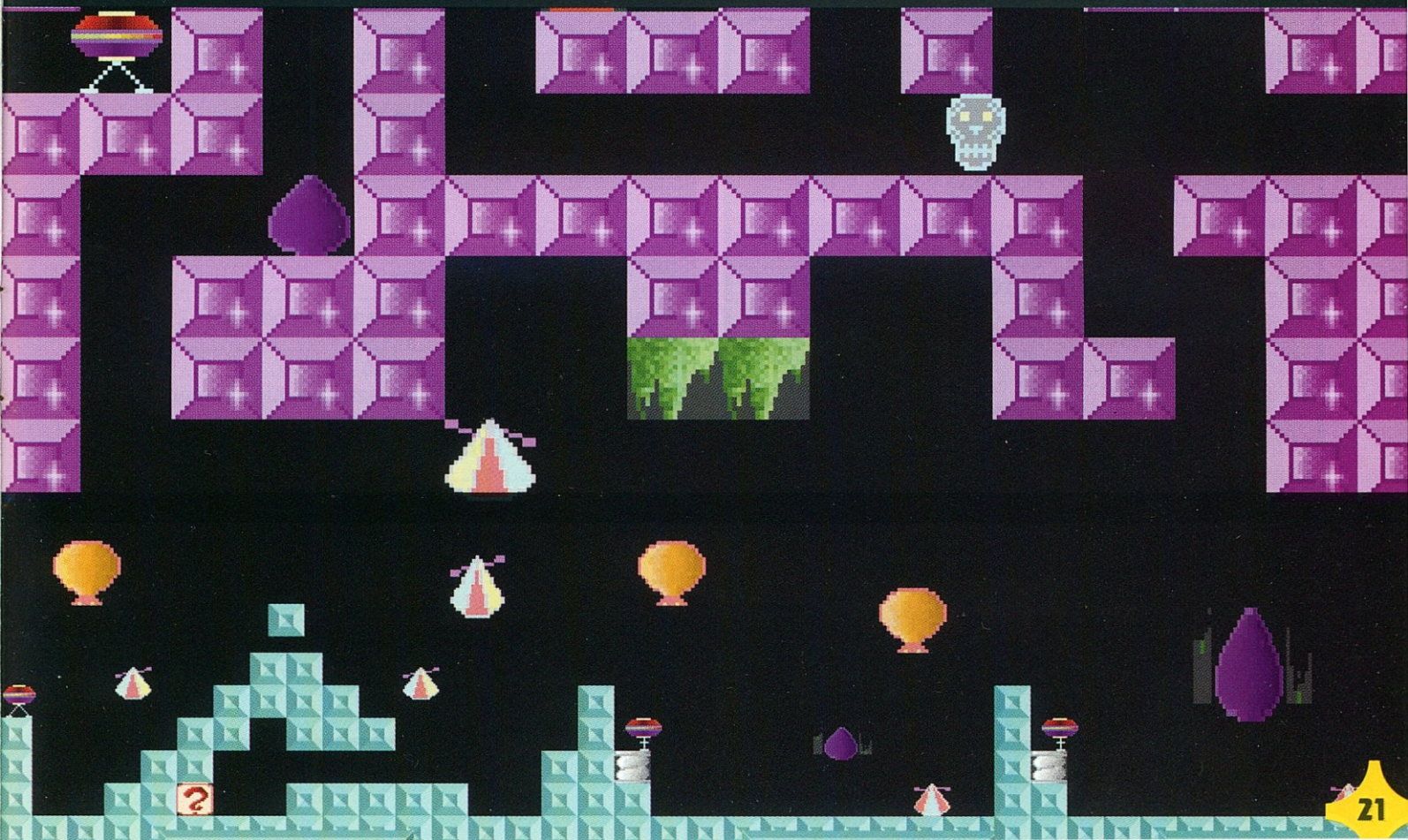
Hogy mért pont feketére színezi ha nullát töltünk bele? Mivel egy byte ba 0-255-ig tudunk számot tölteni, ezért van pontosan 256 darab színünk. Minden egyes szám megfelel egy RGB színnek, Érdemes kipróbálgatni. Paletta beállítása a 3. listán.

Egy-két szubrutin:

Szükségünk lesz néhány apró rutinra. Ilyen például az INKEY nevű, amely nem csinál mást mint azt, hogy ha átadjuk neki a vezérlést, akkor addig vár míg meg nem nyomunk egy billentyűt. Erre sokszor szükség lehet. Tulajdonképpen azt vizsgálja, hogy felengedtünk-e egy billentyűt, mert ez egyszerűbb. Ez azért van mert a billentyűzetet kezelő 8255-ös PPI minden egyes lenyomáskor és felengedéskor generál interruptot. Lenyomásnál ilyenkor megjelenik a 60h porton a billentyű kódja, felengedéskor a kód+80h. Ebből az következik, hogy az alsó 7 biten van ábrázolva a billentyűkód, és a 8. bit állapota jelzi, hogy azt éppen lenyomták vagy felengedték., erre a billentyűkezelésnél visszatérek.

A WAITS rutin csak egy egyszerű várakozás, aminek ideje az IDO nevű változótól függ. 4. lista.

Szalay Zsolt

1. LISTA

```
VidIni Proc
xor     al,al
mov     ah,0fh
int     10h           ;videó üzemmód
                        ;lekérdezése

mov     vidmod,al     ;üzemmód elmentése
mov     ax,0013h
int     10h           ;320x200 256 szín
ret
EndP
```

```
VidUnIn Proc
mov     al,vidmod
xor     ah,ah
int     10h
ret
EndP
```

3. LISTA

```
RGBbe Proc
mov     bx,0
mov     si,0
mov     di,offset rgb
;az RGB tábla offsetcíme
;segmenscíme a DS-ben
;Felépítése: 256 db
;Red,Green,Blue 1-1-1 byte
;értékük 0-63-ig

rgbc1: push si
mov     dh,[di+bx]
inc     bx
mov     ch,[di+bx]
inc     bx
mov     cl,[di+bx]
inc     bx
push    bx
mov     bx,si
mov     ax,1010h
int     10h           ;RGB beállítása
pop     bx
pop     si
inc     si
cmp     si,256
jne     rgbc1         ;rgb beállítása
ret
EndP
```

```
RGBbe Proc
mov     bx,0
mov     si,0
mov     di,offset rgb
;az RGB tábla offsetcíme
;segmenscíme a DS-ben
```

2. LISTA

```
ClsProc
push    cx
push    ax
mov     cx,32000      ;320*200 db byte =
                        ;32000 word a
                        ;képernyő memória
                        ;hossza
```

```
xor     ax,ax
xor     di,di
cls1:  mov     es:[di],ax
add     di,2          ;word-önkénti léptetés
loop   cls1          ;32000-szer visszaugrik
pop     ax
pop     cx
ret
EndP
```

```
Cls Proc
push    cx
push    ax
mov     cx,32000
xor     ax,ax
```

4. LISTA

```
WaitS Proc
push    dx
mov     dx,ido
wa1:    dec     dx
        cmp     dx,0
        jnz     wa1
;amíg dx nem nulla vissza
pop     dx
ret
EndP
```

```
Inkey Proc
inkey0: in     al,60h ;billentyűzet portja
        and     al,128
        jnz     inkey0
;visszaugrik ha felengedtek
;egy billentyűt
pop     ax
ret
EndP
```


UNIX Rovat

Ebben a sorozatban a UNIX shell használóinak, programozóinak szeretnénk fórumot biztosítani. Lehetővé szeretnénk tenni gyakorlattal rendelkezőknek a tapasztalatcserét és a kezdők találkozását életszagú mintákkal. Szívesen veszünk minden platformról forrásokat, észrevételeket, tapasztalatokat és kéréseket.

Aki már használta a UNIX shellt, annak nem kell bizonyítani, hogy a mai formájában rendelkezik ugyanazokkal a képességekkel, mint a 4. generációs programnyelvek. Könnyen tanulható. Rendkívül tömör programokat készíthetünk. Fájlok csoportjait kezelhetjük egyszerre. A bővítése egyszerű: saját shell kisügyeseink mellett, akármely a gépünkön rendelkezésre álló programnyelven megírhatjuk kiegészítéseinket. Az awk, grep, sed segítségével meglepően bonyolult adatkezeléseket is meg lehet oldani. A fejlesztésre fordítandó idő lényegesen kevesebb, mint bármely más programnyelv esetén. Prototípusok, minták ismeretében még hatékonyabbá tehető a fejlesztői munka. Annak a számára, aki ezt megtanulta, járatos benne, minden UNIX rendszer nyitott, szabad a mozgástere.

Persze nem futási sebességrekordokat kívánunk megdönteni, de a gyors eredmény mindenkit kárpótol. Ne ítéljük előre. A futási sebességgel kapcsolatban kellemes meglepetések érik a rutinos shell programozókat.

A bonyolultabb rendszerek telepítése is shell programok segítségével történik. Ezek akár néhány száz k méretűek is lehetnek. ld Lotus 123, Wordperfect, Dataflex Ne ijedjünk meg tőlük, kíváló ötlet tárházak!

Tanuláshoz, hibakereséshez használjuk az operációs rendszerrel kapott kézikönyvet, vagy amennyiben érdeklődés mutatkozik, néhány szakkönyvet a későbbiekben ajánlhatunk.

Indítsuk ezt a sorozatot egy egyszerű programmal, amely a magyar ékezetes karakterek használatát segíti. Hasznos minden olyan eszköz használatában, amely az ASCII tábla 127 felett bizonyos kódokat saját maga értelmez. pl. nroff, troff

```
1:#!/usr/bin/ksh
2:# Készült COHERENT 4.0-ra
3:# Magyar karakterek át és vissza-
  csoportosítása
4:# 1993.aug."BECO"Kft.
5:while test $# -gt 0
6:do
7:  case $1 in
8:    -mc) arg=$1;;
9:    -ms) arg=$1;;
10:   -n*) ol=$1;;
11:   -r*) reg=$1;;
12:   *) szveg=$1;;
13:  esac
14:shift
15:done
16:
17:# az óúíş marad, a többi átalakul:
18:
```

```
19:cat $szveg\
20:|tr "öüőúéáőűñ·űÉÍĹă" "Ĺ«ń"»@Ñ-żş" "\
21:|nroff $arg $ol $reg\
22:|tr "Ĺ«ń"»@Ñ-żş" "öüőúéáőűñ·űÉÍĹă"
```

Második programunk egy ügyes kurzor pozicionáló módszert mutat be.

a parancssor legyen:

```
$cursor sor oszlop
```

A kurzor pozicionálás terminál függő, a módját megtaláljuk a /etc/termcap fájlban, (cm) bejegyzés alatt. Hozzunk létre egy CURSOR nevű környezeti változót, cursor ezt fogja megtalálni környezetében. Egy pc terminál részére írjuk be az alábbi sort a .profile fájlunkba. (^ [az ESC karakter, vagy Ctrl])

```
CURSOR=^[ [%d\;%dH
```

A cursor program:

```
1:#!/usr/bin/sh
2:# készült COHERENT 3.2-re
3:# 1992.maj."BECO"Kft.
4:# !/usr/bin/ksh, COHERENT 4.0-ra OK!
5:# 1993.aug."BECO"Kft.
6:USAGE='usage: cursor sor oszlop'
7:EUSAGE=1
8:
9:  if test "$#" -ne 2
10:  then
11:    echo $usage 1>&2
12:    exit $EUSAGE
13:  fi
14:
15:echo `echo "$CURSOR"|
16:sed "s/%./$1/
17:  s/%./$2/"` \c
```

A cursor, clear, echo segítségével néhány sorban látványos dolgokat rajzolhatunk a képernyőre, és a read segítségével beolvashatjuk a felhasználó válaszait. A képernyőn mezőket törölhetünk a kurzor mozgásával és betűközök írásával. Ezzel a módszerrel a képernyő színezése is megvalósítható. Ötleteket várunk.

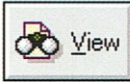
Legközelebbi alkalommal a cursor-nak egy továbbfejlesztett, gyorsabb változatát fogjuk bemutatni.

Várjuk leveleiket, ötleteiket. Ne feledjék el megadni, hogy programjuk eredeti változata mely operációs rendszer alatt készült és lett kipróbálva.

Berta Sándor
tel:217-4578
"BECO"Kft.

Program Börze

C++

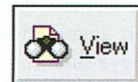

Turbo C++ for
Windows Visualized 9.800.-
Borland C++ for OS/2 49.800.-

Fortran

MS Fortran 5.1
16.400.-

C++

Borland C++ 4.0 CD 19.900.-
Borland C++ 4.0 3,5 28.800.-
Visual C++ 1.5 prof CD 48.000.-

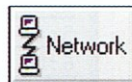
Assembler

Turbo Assembler 4.0
Dos / Win 11.800.-

Visual Basic

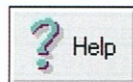
Visual Basic for
Windows 3.0 standard 16.800.-
Visual Basic
for Windows 3.0
professional CD 42.000.-

Pascal

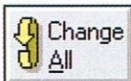

Turbo Pascal 7.0
16.800.-
Turbo Pascal
for Windows 1.5
16.800.-
Borland Pascal
with Object 7.0
Dos / Windows
34.000.-

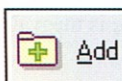

Adatbázis kezelők

dBase 5.0 for Dos 36.000.-
dBase 5.0 for Windows 36.000.-
Paradox 4.5
for Windows 18.000.-

Foxpro 2.6 for
Dos standard 9.900.-

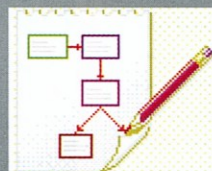
Foxpro 2.6
for Windows
standard
9.900.-

Foxpro 2.6
for Windows
professional 59.900.-

Assembler

Macro Assembler
6.1 22.800.-


```

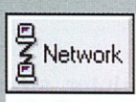
ES:DI ; Jump if above (>) loc_90
; Jump if not equal (!=) loc_92
add SI, +0Ah
add DI, +0Ah
cmpsb ; Cmp byte at DS:SI to
; Jump if above (>) loc_90
; Jump if not equal (!=) loc_92
sub SI, +6
sub DI, +6
mov CX, 5
cmp Word Ptr
je loc_95 ; Jump if equal (=)
jne loc_89 ; Jump if not equal (!=)
jmp short

```

[SI], 3231h

[DI], 3231h

loc_90

PLANTA	ID	SPECIES
1	3 550	Callistephus
2	3 575	Salpiglossis

PLANTA	SPECIES	ID
1	Callistephus	3 550
2	Salpiglossis	3 575

```

function RobotInitedProc : Boolean;
var
  R : Registers;
  S : Word;
begin
  R.AL := $F000;
  Intri($2F, R);
  RobotInitedProc := (R.AL = $FF);
end;

```

```

procedure LowRobotKimond(St :
String);

```

```

var
  R : Registers;
  S : Word;
begin
  R.DS := Seg(St);
  R.DX := OfS(St);
  R.AL := $F001;
  Intri($2F, R);
  S := R.AL;
  if S > 0
  then begin
    ErrorMessage (Error
'+Long2Str(S));
    exit;
  end;
end;

```

```

procedure RobotKimond(St : String);
begin
  if not RobotInited then exit;
  LowRobotKimond(St);
end;

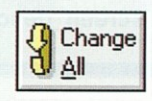
```


Pend	ID	Geno	Spenn
4	195	Rood	Roodjila
2	279	Duder	Duderjila
9	966	Sufjil	Sufjiljila

Pend	ID	Geno	Spenn
4	195	Rood	Roodjila
2	279	Duder	Duderjila
9	966	Sufjil	Sufjiljila
4	1		

GIF fejléc olvasása

A következő C nyelvű program a GIF 87/a formátumú file fejlécéből kiolvassa a kép adatait és kiírja a képernyőre.

```

/*      gi.c      */

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <conio.h>
#define byte char
#define SIG_SIZ 6
#define GIF_SIG "GIF87a"

union clr_info {
    unsigned m:1;
    unsigned cr:3;
    unsigned ub:1;
    unsigned pixel:3;
    byte clr_byte;
};
struct scr_des {
    int width;
    int height;
    union clr_info color_info;
    byte background;
    byte des_end;
};
struct map {
    byte red;
    byte green;
    byte blue;
};
FILE *gif_file;

void main(argc,argv)
int argc;
char *argv[];
{
    struct scr_des screen_descriptor;
    struct map *color_map;
    int clr_map_entries;

    if ((argc == 2)&& (read_sig (argv[1]))) {
        if (read_screen_descriptor (&screen_descriptor)) {
            printf ("Sz,less,g: %d\r\n",
screen_descriptor.width);
            printf
("Magasság:%d\r\n",screen_descriptor.height);
            printf
("paletta: %u\r\n", creen_descriptor.color_info.m);
            printf
("szinbit:%u\r\n",screen_descriptor.color_info.cr+1);
            printf
("bit/pixel :
%u\r\n",screen_descriptor.color_info.pixel+1);
            printf
("clr index :%d\r\n", screen_descriptor.background);

```

```

if (screen_descriptor.color_info.m)
    {clr_map_entries =
        2^(screen_descriptor.color_info.pixel+1);
color_map = (struct map *) malloc (clr_map_entries);
read_color_map (color_map, clr_map_entries);
    }
}
else puts(" Használat : GI filenév ");
}

int read_sig (char *file_name)
{
    char signature [SIG_SIZ+1];
    gif_file = fopen (file_name, "rb");
    if (!gif_file) {
        printf ("Nem találok.\r\n");
        fclose (gif_file);
        return (0);
    }
    else {
        fread (signature, SIG_SIZ, 1, gif_file);
        signature [SIG_SIZ] = '\0';
        if (strcmp (signature, GIF_SIG)) {
            printf ("Ez nem GIF file\r\n");
            fclose (gif_file);
            return (0);
        }
        else return (1);
    }
}

int read_screen_descriptor (struct scr_des *descriptor)
{
    int result;
    result = fread (descriptor, sizeof (struct scr_des), 1,
gif_file);
    if (result == 1)
        return (1);
    else {
        printf ("File hiba.\r\n");
        fclose (gif_file);
        return (0);
    }
}

int read_color_map (struct map *clr_map, int num)
{
    int result;
    result = fread (clr_map, sizeof (struct map), num,
gif_file);
    if (result == num)
        return (1);
    else {
        printf ("File hiba.\r\n");
        fclose (gif_file);
        return (0);
    }
}
,

```

Karakterek a VGA képernyőn

Az alábbi program kilistázza az aktuális könyvtár tartalmát, vagy a paraméterként megadott szűrő szerinti fileokat a VGA képernyőn a grafikus kártya saját karakterkészletével. A program jól szemlélteti az inline assembler használatát. Fordításkor a TASM.EXE-nek a PATH-ban megadott útvonalon kell lennie.

```

/*****/
/*                                     */
/*          vga_dir.c                 */
/*                                     */
/*  fordítás : TCC -mt -lt vga_dir  */
/*                                     */
/* TASM.EXE -nek PATH ban kell lennie! */
/*****/

#include <dir.h>

char file_dir[100][13];
char file_size[100][8];
char file_date[100][13];

int fnum,i=0,z,db,j,c,h,v,imax=0;
struct fblk fblk;

/* Az x,y pontba p pont magas betűvel */
/* c színben d számú karaktert kiírunk */
/* a TEXT stringből */

kiir(int x,int y,int p,int c,int d,char *TEXT)
{
if(p==8) asm      mov    ax,1123h
if(p==14) asm     mov    ax,1122h
if(p==16) asm     mov    ax,1124h
asm          int    10h
asm          mov    ax,ds
asm          mov    es,ax
asm          mov    bh,0
asm          mov    bl,c
asm          mov    dl,x
asm          mov    dh,y
asm          mov    cx,d
asm          mov    bp,offset TEXT
asm          mov    ax,1300h
asm          int    10h
}

```

```

/* Várunk egy billentyű leütésre */
var()
{
asm          xor    ax,ax
asm          int    16h
}

/* Grafikus módba kapcsoljuk a VGA kártyát */
vga()
{
asm          mov    ax,12h
asm          int    10h
}

/* Visszakapcsolunk karakteres üzemmódra */
karateres()
{
asm          mov    ax,3
asm          int    10h
}

void main(argc,argv)
int argc;
char *argv[];
{
if (argc == 2)
fnum = findfirst(argv,&fblk,0x3f);
else fnum = findfirst("*. *",&fblk,0x3f);

/* Amíg van file olvas, de legfeljebb 99-ig */
while(!fnum)
{
strcpy (file_dir[i],fblk.ff_name);
ltoa (fblk.ff_fsize,file_size[i],10);
fnum = findnext (&fblk);
imax=i;
i++;
if (imax >99) imax =99;
}

vga();

while(z<imax)
{
for (i=0; i <= 24; i++)
{
kiir(3,2+i,14,15,12,file_dir[i+z]);
kiir(17,2+i,14,15,6,file_size[i+z]);
}
var();
z = z+25;
}
var();
karateres();
}

```


			3200	4	1995
		6821 cip	790	10	495
		6822 cip	560	7	350
		6822 cip	650	4	395
5	Férfi papucs Scholl drapp Apollo 549	6821 cip	1120	9	695
6	6 Férfi cip barna text. Sabina	6821 cip	790	10	495
7	7 Férfi papucs barna text. Sabina	6821 cip	790	10	495
8	8 Férfi cip has DEBRECEN	6814 cip	2200	7	1319
9	9 Női csizma 35-41 fek.nappa Sabaria	6812 cip	6300	9	3934

Egy legenda visszatér

Egyre másra jelennek meg a legendás szoftverek újabb verziói, és hála a Windowsnak egyre jobban hasonlítanak egymásra. Az új változatok egyre jobban kiszolgálják a felhasználót, mi marad akkor a gyalogos programozóknak?

Régi szép idők... Megjelenésekor Pc-s körökben mindenkit levett a lábáról a dBase 3+ fantasztikus teljesítményével, kezelési komfortjával. Talán ennek köszönhető, hogy adatformátuma szabvánnyá vált. A következő IV. verzió nem sikerült igazán, közben jöttek a konkurensok egyre gyorsabb és jobb rendszerei. A fejlesztőknek előnyösebbek voltak azok a rendszerek amelyek önmagukban futtatható programokat produkáltak. A dBase ennek ellenére a felszinen maradt, és most itt az új 5.0 változat ráadásul Windows alatt. A program remek, szinte mindent megtehetünk anélkül hogy egyetlen programsort kellene írni. A kompatibilitás egyirányú az új rendszer írja olvassa a régi fileokat. Az új DBF file fejléce megváltozott, a régi rendszerek nem ismerik fel.

Az új dBase igazi Windows-os program, annak minden előnyével. Kezelési komfortja, megjelenése az új Borland stílust idézi, szép ablakok még szebb kezelőszervek és mindez elegánsan könnyedén. A programozóknak jó hír, a rendszer köszönhetően a Windows-nak, tetszőleges programnyelven írt külső programokkal, dinamikus könyvtárakkal bővíthető. Természetesen megmaradt a saját nyelvű programozás lehetősége, a nyelv köszönhetően az új környezetnek, új lehetőségeknek jelentősen átalakult. Az adatkezelő és matematikai funkciókon kívül, megtalálhatók benne a Windows kezeléséhez szükséges függvények, szinte bármilyen alkalmazást fejleszthetünk vele Windows-os környezetbe. A kifinomult környezet és a dBase nyelv elterjedtsége miatt a program jó eséllyel indul a Foxpróval megvívandó harcban.

A forrásnyelven írt programot a dBase egy átmeneti bináris kódra fordítja, ezt a kódot futtatja akár egyszerre több példányban is. A Windows a futó alkalmazást önálló programnak látja, azonban ahogy lezárjuk a dBaset az alkalmazás is bezáródik. A legnagyobb újdonságot magam részéről a képek, hangok, és általában tetszőleges Windows objektumok táblázatba illesztésének lehetőségét tartom. Természetesen ez azzal a hátránnyal járt, hogy meg kellett változtatni az adatfile formátumát. Erről a közeljövőben még ejtünk szót. Az adatfile létrehozása gyerekjáték az itt látható dialógus doboz segítségével

Field	Name	Type	Width	Decimal	Index
1	MEGNEV	Logical	1	0	None

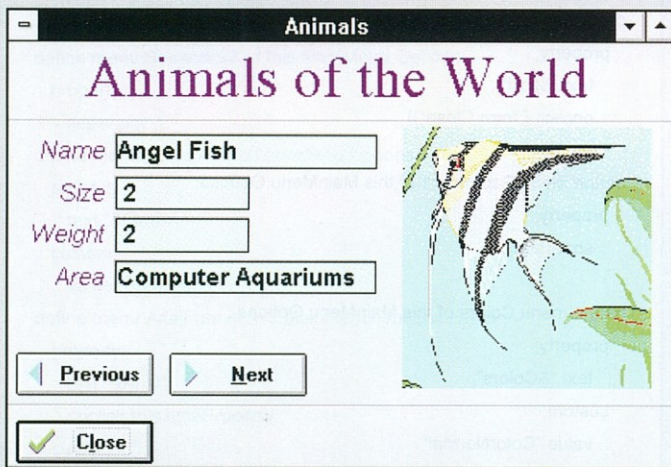
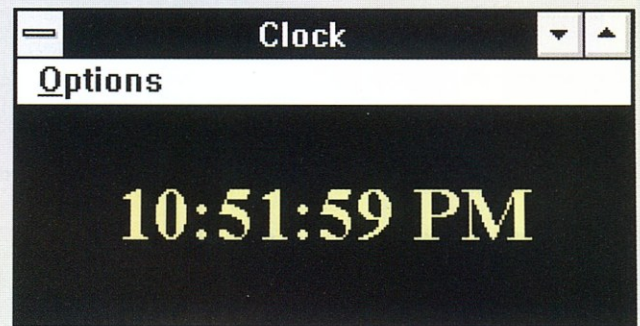
Az ábrán jól láthatók az új mezőtípusok. A programmal való ismerkedést a kézikönyvön kívül a programba épített tanítómester is segíti, bár kissé erőszakos, néha nem hagyja magát lerázni. Saját fejlesztésű programjainkat a rendszer önálló négy ablakos Debuggerével vallathatjuk, melyben az összes megszokott szolgáltatás elérhető, de egy kényelmes látványos környezetben. A rendszernek természetesen beépített editora is van, a Borland C fordítóhoz adott példaprogramra emlékeztet. Összefoglalva: egy szép és szépeményű program az új dBase, rajtunk múlik mi lesz belőle.

47	48 Női szandál vászon Corvo Thaiöld	cip	1650	3	986
48	49 Férfi edző cipő Kina	cip	2550	2	1590

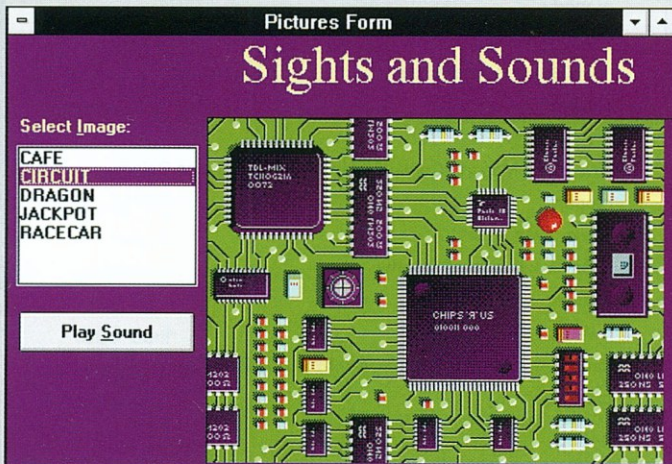
Az új FORM GENERÁTOR tetszőleges tulajdonságú élő jelentéseket készít, akár kalkulátort is.

Természetesen a programnyelv is bővült, változott. Az alábbi példaprogram a pontos időt jelzi ki egy ablakban.

A táblázatokba az eddigi adatok mellett képeket, hangokat is beilleszthetünk természetesen ezek is megjeleníthetők a jelentésekben. Ezzel akár multi-média alkalmazásokat is készíthetünk dBase alatt.


```

*****
* PROGRAM:   DBClock.prg
* WRITTEN BY: Borland Samples Group
* DATE:     12/93 * UPDATED:  4/93
*****
*
create session
set talk off
set IdCheck off
set design off
set procedure to program(1) additive
local f
f = new ClockForm()
f.open()

class ClockForm of Form
  this.top = 0
  this.left = 65.38
  this.height = 4.08
  this.width = 11.22
  this.mdi = .f.
  this.minimize = .t.
  this.text = "Clock"
  this.sizeable = .t.
  this.moveable = .t.
  this.sysMenu = .t.
  this.colorNormal = "bg+/n"

  define text timeText of this;
  property;
  text time();;
  alignment 4;;
  colornormal "bg+/n";;
  height 6.12;;
  width 11.22;;
  fontName "Sans Serif";;
  fontBold .f.

load dll dbtimer.vbx
define dbtimer timer of this;
property;
Width 4.62;;
Height 2.37;;
Top 300.06;;
Left 300.12;;

```

```

    OnTimer {;form.timeText.text = form.GetTime()}
this.TimeProperty = CLASS::TimeProperty
this.DefineMenu()

procedure OnOpen

private optionsRef

Public
formatMenuChecked,colorNormalMenuChecked,fontNameMenuChecked
;;
    fontBoldMenuChecked,fontItalicMenuChecked
this.menuReleased = .f.      && -- Indicates that form has no menu
this.timeFormat = 0        && -- Format of the time text
this.GetTime = Get24Time   && -- Function called to display the
time.
                                && GetTime will be set to Get24Time or
                                && Get12Time depending on the format
                                && menu option selected.

optionsRef = this.MainMenu.Options && So don't have to access refer-
ence
                                && each time

formatMenuChecked = optionsRef.Formats.TwentyFourHrFormat
colorNormalMenuChecked = optionsRef.Colors.CyanColor
fontNameMenuChecked = optionsRef.Fonts.SansSerifFont
fontBoldMenuChecked = optionsRef.Bold.BoldOff
fontItalicMenuChecked = optionsRef.Italic.ItalicOff
this.OnSize(.f.,this.width,this.height) && initial sizing
this.timer.enabled = .t.

procedure OnClose
set design on
rease
formatMenuChecked,colorNormalMenuChecked,fontNameMenuChecked
;;
    fontBoldMenuChecked,fontItalicMenuChecked
close procedure program(1)
procedure OnGotFocus
set design off
procedure OnLostFocus
set design on
procedure OnSize (nType, width, height)
local t

t = form.timeText
t.width = width
t.height = height
t.fontSize = (height + width)/2

procedure TwelveHour
if this.timeFormat <> 12
    this.timeFormat = 12
    this.GetTime = Get12Time
endif

procedure TwentyFourHour

if this.timeFormat <> 24
    this.timeFormat = 24

```

```

this.GetTime = Get24Time
endif

procedure TimeProperty
private propRef,propName,t,menuVar,proc
propName = this.parent.value
menuVar = propName + "MenuChecked"
&menuVar..checked = .f. && Uncheck group's checked menu
this.Checked = .t.
&menuVar = this && This is now the checked menu.
if propName <> "Format" && Change a property of the text control
    t = form.timeText
    propRef = ".t." + propName
    &propRef = this.value
else && Change the format of the text
    proc = "form." + this.procName
    &proc()
endif
procedure DefineMenu

define menu MainMenu of this

define menu Options of this.MainMenu;
property;
text "&Options"

define menu ExitMenu of this.MainMenu.Options;
property;
text "&Exit";
onclick {;form.Close()}

define menu Separator1 of this.MainMenu.Options;
property;
separator .t.

define menu Colors of this.MainMenu.Options ;
property;
text "&Colors";
custom;
value "ColorNormal"

define menu CyanColor of this.MainMenu.Options.Colors;
property;
text "&Cyan";
onclick this.TimeProperty;;
checked .t.;
custom;
value "bg+/n"

define menu YellowColor of this.MainMenu.Options.Colors;
property;
text "&Yellow";
OnClick this.timeProperty;
custom;
value "gr+/n"

define menu MagentaColor of this.MainMenu.Options.Colors;
property;
text "&Magenta";
OnClick this.timeProperty;
custom;
value "rb+/n"

define menu RedColor of this.MainMenu.Options.Colors;
property;

```



```

text "&Red";
onclick this.timeProperty;
custom;
value "r+/n"

define menu Separator2 of this.MainMenu.Options;
property;
separator .t.
define menu Formats of this.MainMenu.Options;
property;
text "&Formats";
custom;
value "Format"
define menu TwentyFourHrFormat of this.MainMenu.Options.Formats;
property;
text "Twenty Four Hour";;
onclick this.TimeProperty;;
checked .t.;
custom;
procName "TwentyFourHour"
define menu TwelveHrFormat of this.MainMenu.Options.Formats;
property;
text "Twelve Hour";;
onclick this.TimeProperty;;
custom;
procName "TwelveHour"

define menu Separator3 of this.MainMenu.Options;
property;
separator .t.
define menu Fonts of this.MainMenu.Options;
property;
text "&Fonts";
custom;
value "FontName"
define menu ArialFont of this.MainMenu.Options.Fonts;
property;
text "&Arial";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value "Arial"
define menu ScriptFont of this.MainMenu.Options.Fonts;
property;
text "&Script";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value "Script"
define menu RomanFont of this.MainMenu.Options.Fonts;
property;
text "&Roman";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value "Roman"
define menu SerifFont of this.MainMenu.Options.Fonts;
property;
text "S&erif";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value "Serif"
define menu SansSerifFont of this.MainMenu.Options.Fonts;
property;

```

```

text "Sa&ns Serif";;
onclick this.timeProperty;;
checked .t.;
custom;
value "Sans Serif"
define menu Bold of this.MainMenu.Options;
property;
text "&Bold Fonts";
custom;
value "FontBold"
define menu BoldOff of this.MainMenu.Options.Bold;
property;
text "O&ff";;
onclick this.timeProperty;;
checked .t.;
custom;
value .F.
define menu BoldOn of this.MainMenu.Options.Bold;
property;
text "&On";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value .t.
define menu Italic of this.MainMenu.Options;
property;
text "&Italic Fonts";
custom;
value "FontItalic"
define menu ItalicOff of this.MainMenu.Options.Italic;
property;
text "O&ff";;
onclick this.timeProperty;;
checked .t.;
custom;
value .f.
define menu ItalicOn of this.MainMenu.Options.Italic;
property;
text "&On";;
onclick this.timeProperty;;
custom;
value .t.

endclass
function Get12Time

local time, hours

time = time()
hours = val(time)
return ltrim(str(mod(hours-1,12)+1)) + ;
substr(time,3) + ;
iif(hours < 12, " AM", " PM")
function Get24Time

*return time() && Time in dBASE for Windows is in 24 hour format

```


magyarországi disztribútora.

4D First: 28.900 Ft

Jön!!!

4D PowerMac natív

Wanted!!!

fejlesztők-dealerek

4th Dimension: 98.900 Ft

Akciók!!!

4D First *most* minden új géphez *ingyen!*

Mac-PowerMac *rendkívüli* csere-upgrade: akár *30% megtakarítás!*

pl.: Centriss 650 -ről PowerMac 8100-re **449.900 Ft**

LC 475 4/80 + 14" monitor *169.900 Ft*

Quadra 610 4/160CD + intel 486 card *279.900 Ft*

Hivatalos 4D fejlesztői státusz megpályázható:

elnyerése esetén "Developer's kit" 239.900 Ft helyett **148.500 Ft-ért !!!**

"Open Day"-programok • Szerviz átalány • Kölcsönzés • Ingyenes kiszállítás

Lízing-tartósbérelet • Törzsvásárlói rendszer • Vásárlás előtti próbahasználat

StarKing Óbuda Apple Center

H-1037 Budapest, Bécsi út 77-79.

tel.: (36-1) 250-4711 • fax: (36-1) 212-4832

a vezető Macintosh szerver-kliens
relációs adatbázis-kezelő termékcsalád

4D Server: 169.900 Ft

Hirdetőink:

- 3M Hungaria Kft.
- Domus
- Komplex Vállalkozási Kft.
- StarKing Óbuda
- Apple Center
- LAP Stúdió
- HUMANSOFT Kft.
- GAMAX Kft.
- Folio Kft.
- TEX Studio
- NASA Reklámiroda
- PC PINCE
- Partners Hungary
- DÉMA Kft.
- MTA SZTAKI
- BECO Kft.
- SYS DATA
- INTERKOMBO Kft.

Már-már közhellyé váló fordulat a know-how, azaz "tudni hogyan". Igen, a mai egyre éleződő piaci versenyben a piackutatás mellett döntő fontosságú, hogy megismerjék cégét, termékeit, vagy szolgáltatásait.

Ebben segítünk mi!

Irodánk vállalja reklámjainak és hirdetéseinek elkészítését mind az írott, mind az elektronikus sajtóban, valamint arculatok tervezését, grafikai és nyomdai munkák teljeskörű kivitelezését.

Cégünk többéves tapasztalattal rendelkező kreatív csapata a garancia arra, hogy az

Ön hirdetései nyitott szemekre és fülekre találjanak.

Amennyiben felkeltettük szíves érdeklődését, örömmel vennénk, ha első megrendelésével bizonyosságot tehetnének munkánk színvonaláról!

Tisztelettel:

NASA Reklámiroda

1085 Bp., Népszínház u. 31. I. em. 4/a

Tel.: 134-1273

Forráskód

A programozók lapja
- próbaszám

Kiadó és a kiadásért felelős:
Nagy Sándorné
Szerkesztő: Nagy Sándor
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
F.v. Bánáti László
2867-94

Megjelent

az LSI. Oktatási Központ a Microelectronikai
Alkalmazásoknak Kultúrájáért Alapítvány
gondozásában

Agárdi Gábor
Gyakorlati Assembly című könyvel

Szerkesztőségünk címe:
1171 Bp., Szécske u. 8.

KOMPLEX VÁLLALKOZÁSI KFT.

IRODABÚTOR-MINTATERMEK

Import és hazai
elemes
irodabútorok,
forgószékek,
irodai
kiegészítők

1052 Bp., Apáczai Cs. J. u. 5.
Telefon: 118-5661

1096 Bp., Lenhossék u. 37.
Telefon: 215-7720

... hogy az élet könnyebb legyen

3M Hungária Kft.

1133 Budapest, Váci út 110.
Telefon: 267-1680

COMPFAIR, A pavilon 301/a

3M Irodafelszerelés

